

Kaupunginhallitus**Pöytäkirja**

Aika 30.10.2023 15:30 - 19:03
Kaupunginhallitus piti kokoustauon klo 17.00-17.05
Paikka Kaupungintalo, kaupunginhallituksen sali

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Osallistujat	Hildén Sirkku	puheenjohtaja	
	Aaltonen Kalle	I varapuheenjohtaja	poistui esteellisenä 345 §:n asiantuntijaesittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 16.12-16.25
	Lampinen Minna	jäsen	
	Nieminen Erkki	jäsen	
	Putula Toni	jäsen	
	Nieminen Mira	jäsen	poistui esteellisenä 345 §:n asiantuntijaesittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 16.12-16.25, poistui esteellisenä esittelyn ajaksi klo 16.26-17.00 Asiantuntijapalveluiden hankkiminen ja poistui esteellisenä 355 §:n ajaksi klo 17.28-17.29
	Kaikkonen Jouni	jäsen	
	Rissanen Jari	varajäsen	
	Ruhberg Jukka	varajäsen	poistui esteellisenä esittelyn ajaksi klo 16.26-

		17.00 Asiantuntijapalveluiden hankkiminen sitoutuneen varallisuuden tuoton kasvattamiseksi poistui esteellisenä esittelyn ajaksi klo 16.26- 17.00 Asiantuntijapalveluiden hankkiminen sitoutuneen varallisuuden tuoton kasvattamiseksi poistui klo 17.00 tauon aikana
Sorsa Tuomas	varajäsen	
Rostedt Juha	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja	
Falk Sonja	kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja	poistui esteellisenä 345 §:n asiantuntijaesittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 16.12-16.25
Lehto Rami	kaupunginvaltuuston II varapuheenjohtaja	poistui esteellisenä 345 §:n asiantuntijaesittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 16.12-16.25
Komu Pekka	kaupunginvaltuuston III varapuheenjohtaja	
Mäkinen Mika	kaupunginjohtaja, esittelijä	asiantuntijaesittely § 345 ja Asiantuntijapalveluiden hankkiminen

sitoutuneen
varallisuuden tuoton
kasvattamiseksi

Alho Olli	kaupunkikehitysjohtaja
Virkkunen Pekka	lakiasiaintohtaja
Hämäläinen Veera	viestintäjohtaja
Eskonsipo-Bradshaw	elinvoimajohtaja
Henna	
Kovero Anniina	hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä

asiantuntijaesittely klo
15.35-16.12/§ 344

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Poissa	Ratia Jorma	II varapuheenjohtaja	
	Bruneau Milla	III varapuheenjohtaja	
	Talja Martti	jäsen	
	Alm Sari	konsernipalvelujohtaja	
	Granqvist Tiina	sivistysjohtaja	

Kaupunginhallituksen puolesta

Sirkku Hildén

Anniina Kovero

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Erkki Nieminen

Toni Putula

Pöytäkirja on ollut nähtävillä Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa osoitteessa
<http://www.lahti.fi> 07.11.2023

Anniina Kovero
hallintojohtaja

§	Otsikko	Sivu
§ 339	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	7
§ 340	Pöytäkirjan tarkastajat	8
§ 341	Konsernipalvelut, rahoituspalvelujen kassaraportti	9
§ 342	Tiedote jaostojen asioista	10
§ 343	Kaupunginvaltuuston 4.9.2023 kokouksessa tehtyjen päätösten laillisuuden tarkastaminen	11
§ 344	Lahden kaupungin vastaus työ- ja elinkeinoministeriön kyselyyn teemasopimuksista	13
§ 345	Päijät-Hämeen hyvinvointialueen kysely	15
§ 346	Kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston kokous- ja seminaariaikataulu 2024 KV	20
§ 347	Lahden kaupungin tilinpäätös 2023, käsittelyaikataulu kaupunginhallituksessa	22
§ 348	Talouden ja toiminnan seurantaraportti 1.1.-30.9.2023 KV	24
§ 349	Konsernihallinnon palvelualueen seurantaraportti 1.1.-30.9.2023	26
§ 350	Takauksen antaminen Lahden Pysäköinti Oy:n lainalle ja vastavakuudesta päättäminen KV	28
§ 351	Seitsemän uuden luonnonsuojelualueen perustaminen KV	34
§ 352	Presidentinvaali 2024: Kotimaan yleisten ennakkoäänestyspaikkojen määrääminen Lahden kaupungissa	45
§ 353	Presidentinvaali 2024: Vaalipäivän äänestyspaikkojen määrääminen Lahden kaupungissa	53
§ 354	Presidentinvaali 2024: Sosiaalihuollon toimintayksiköiden (vaalilain 46.2 §) määrääminen ennakkoäänestyspaikoiksi	57
§ 355	Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan palkkion määrääminen vuoden 2024 presidentinvaalissa	64
§ 356	Eron myöntäminen Eerik Soares Mantereelle nimistötoimikunnan jäsenen luottamustoimesta ja uuden jäsenen valitseminen	67

§ 357	Eron myöntäminen Katariina Bromanille tarkastuslautakunnan varajäsenen tehtävästä ja uuden varajäsenen valitseminen KV	70
§ 358	Valtuustoaloite: Tekojääkentän rakentaminen kauppatorille KV	75
§ 359	Valtuustoaloite: Lahden kaupunki aloittaa kokeilun, jossa kännykät jätetään kaikissa Lahden kouluissa kännykkäparkkeihin KV	78
§ 360	Valtuustoaloite: Puistoruokailun järjestäminen kesäaikana alle 16-vuotiaille KV	85
§ 361	Valtuustoaloite: Lahden kaupungista imetysmyönteinen työpaikka KV	101
§ 362	Valtuustoaloite: Lahden kaupunki järjestää kouluissaan opetuksenaan tietoa oppilailleen uudesta seksuaalirikoslainsäädännöstä KV	106
§ 363	Valtuustoaloite: Lahden keskustan katujenhoitoon kävelyn laatuvaylät KV	118
§ 364	Tiedoksi merkittävät asiat	128

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 26

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 30.10.2023

§ 339

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja toteasi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kaupunginhallitus muutti käsittelyjärjestystä siten, että 345§ käsiteltiin ensimmäisenä kokousasiana 340 §:n jälkeen, asiasta saadun asiantuntijaesittelyn jälkeen.

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja
Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 30.10.2023

nro 26

§ 340

Pöytäkirjan tarkastajat

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin kaupunginhallituksen jäsenet Erkki Nieminen ja Toni Putula.

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 26

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 30.10.2023

§ 341

Konsernipalvelut, rahoituspalvelujen kassaraaportti

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mäkinen Mika

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee asian tiedokseen.

Perusteluosa

-

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 26

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 30.10.2023

§ 342

Tiedote jaostojen asioista

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mäkinen Mika

Päätösehdotus

Merkitään tiedoksi konserni- ja tilajaoston varapuheenjohtaja Toni Putulan ja elinvoima- ja työllisyysjaoston varapuheenjohtaja Erkki Niemisen tiedote jaostojen asioista.

Perusteluosa

-

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 30.10.2023

§ 343

Kaupunginvaltuuston 4.9.2023 kokouksessa tehtyjen päätösten laillisuuden tarkastaminen

30/00.01.01.01/2023

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mäkinen Mika

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus toteaa, etteivät kaupunginvaltuuston kokouksessa 4.9.2023 tehdyt päätökset niiden laillisuuden suhteen anna aiheutta huomautuksiin.

Perusteluosa

Kaupunginvaltuuston kokouksesta 4.9.2023 laadittu pöytäkirja on nähtävillä Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa osoitteessa www.lahti.fi ja luettavissa sähköisessä muodossa Lahti-Pisteen asiakastietokoneelta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 30.10.2023

§ 344

Lahden kaupungin vastaus työ- ja elinkeinoministeriön kyselyyn teemasopimuksista
4789/00.05.00.00/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Elinvoimajohtaja Henna Eskonsipo-Bradshaw p. 044 482 0838

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mäkinen Mika

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää, että vastaus työ- ja elinkeinoministeriön kyselyyn valmistellaan kaupunginhallituksessa käydyn keskustelun perusteella yhteistyössä Jyväskylän ja Kuopion kaupunkien kanssa siten, että se voidaan antaa 2.11.2023 mennessä työ- ja elinkeinoministeriölle.

Samalla kaupunginhallitus tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman mukaan hallitus vahvistaa kaupunkipolitiikkaa, joka rakentuu valtion ja kaupunkien välisen reilun kumppanuuden varaan. Vahvan kaupunkipolitiikan synnyttämä kasvu hyödyttää koko yhteiskuntaa ja tuo resursseja myös kaupunkiseutujen ulkopuolella sijaitsevien alueiden kehittämiseen.

Hallitusohjelmassa todetaan, että maakunnan keskuskaupungeilla on erityisen tärkeä tehtävä alueellisen elinvoiman, sivistyksen ja osaamisen luomisessa. Kuntien ja valtion suhdetta on järkevä kehittää vahvaan kumppanuuteen perustuen, esimerkiksi teemakohtaisia sopimuksia hyödyntäen.

Työ- ja elinkeinoministeriö on käynnistänyt osana kaupunkipolitiikan kokonaisuutta teemasopimusten valmistelun. Valmistelu tehdään tiiviissä yhteistyössä kaupunkien ja valtion yhteistyönä asetettavan kaupunkipolitiikan yhteistyöryhmän sihteeristössä ja sen jaostoissa. Valmistelu käynnistyy kyselyllä, jossa tiedustellaan kaupunkien valmiutta teemasopimukseen.

Kysely toimitetaan 23 suurimmalle kaupungille ja maakuntien keskuskaupungeille, pl. kuusi suurinta kaupunkia, joiden kanssa hallitus on käynnistänyt strategisen allianssimallin valmistelun.

Kaupunkipolitiikan yhteistyöryhmän asetettavassa seutukaupunkijaostossa valmistellaan toimenpiteitä seutukaupunkien elinvoiman vahvistamiseksi. Kyselyn jakelu ei ennakoi valmisteltavien ja lopullisten teemasopimusten sijoittumista ja laajuutta. Päätökset sopimuksista tehdään erikseen.

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt vastauksia kyselyyn 2.11.2023 mennessä.

Kaupunginhallitus käsittelee Lahden kaupungin vastaukset kyselyyn.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 30.10.2023

§ 345

Päijät-Hämeen hyvinvointialueen kysely

4582/00.05.00.00/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Lakiasiaintohtaja Pekka Virkkunen 044 4163072

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mäkinen Mika

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää, että se ei ota kantaa Päijät-Hämeen hyvinvointialueen kyselyyn, koska hyvinvointialue on kaupungista riippumaton itsenäinen organisaatio, joka hoitaa sopimuksensa itsenäisesti eikä kaupunki ole sopimusosapuoli asiassa.

Samalla kaupunginhallitus tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

Kaupunginhallituksen I varapuheenjohtaja Kalle Aaltonen, kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja Sonja Falk, kaupunginvaltuuston II varapuheenjohtaja Rami Lehto, jäsen Mira Nieminen ilmoittivat olevansa esteellisiä. Esteellisyys todettiin hallintolain 28 § 1 momentin 5 kohdan perusteella.

Kalle Aaltonen, Sonja Falk, Rami Lehto ja Mira Nieminen poistuivat asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Perusteluosa

Päijät-Hämeen hyvinvointialue on 4.10.2023 lähettänyt lakanneen Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän jäsenkunnille kyselyn. Hyvinvointialue pyytää kaupunkia antamaan kirjallisen vastauksen seuraaviin kysymyksiin 31.10.2023 mennessä:

1. Hyväksyykö kuntanne KT:n näkemyksen siitä, että Päijät-Hämeen hyvinvointialue on oikeutettu allekirjoittamaan keskusneuvotteluissa saavutetun sovintosopimuksen erääntyneestä palkkasaatavasta koko takautuvan ajan osalta?
2. Hyväksyykö kuntanne seuraavat kunnallisen työmarkkinalaitoksen ja pääsopijajärjestöjen välisissä keskusneuvotteluissa neuvotellut periaatteet liikkeen luovutuksessa luovuttajan asemassa olleen Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän henkilöstön palkkojen harmonisoinnista?

- Palkkojen harmonisoinnin takautuva vastuu alkaa 1.7.2020.

- Palkkojen harmonisoinnin taso on kunkin hinnoittelukohdan tehtävien vaativuuden arviointitason korkein tehtäväkohtainen palkka (vallitsevan oikeuskäytännön mukaisesti).

Hyvinvointialue arvioi, että Lahden kaupungin osuus palkkojen harmonisointikustannuksista vuosilta 2020-2022 olisi 22.603.576 €.

Yhteenlaskettu kaikkien kuntien arvioitu palkkaharmonisaation kustannusvaikutus viivästyskorkeineen on 37.371.931 euroa.

Keskusneuvotteluissa on esitetty viivästyskoron maksamista 5,5 %:n mukaan.

Hyvinvointialueen käsityksen mukaan sen vastuu takautuvista palkkaeristä alkaa henkilöstön siirtymisestä hyvinvointialueelle 1.1.2023.

Keskusneuvotteluissa on neuvoteltu palkkatasoista ja takautuvasta harmonisointiajasta. Oletus on, että keskusneuvotteluiden ratkaisu tulee vielä tänä syksynä. Hyvinvointialue arvioi, että palkkaharmonisoinnista sopiminen johtaisi hyvinvointialueella edullisempaan lopputulokseen kuin asian ratkaisu työtuomioistuimessa.

Hyvinvointikuntayhtymä

Lahden kaupunki on ollut Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän jäsenkunta. Kuntayhtymä on lakannut hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä vuodenvaihteessa 2022-2023. Samalla yhtymän henkilöstö on siirtynyt liikkeen luovutuksena Päijät-Hämeen hyvinvointialueelle. Siirtyneessä henkilöstössä oli sekä työ- että virkasuhteisia henkilöitä.

Hyvinvointialueen kanta ja sen perusteet

Hyvinvointialueen edustajat ovat ilmoittaneet kantanaan hyvinvointialueen tulkinnan olevan, ettei ennen vuotta 2023 syntynyt palkantarkistuksen maksuvelvoite koske hyvinvointialuetta. Tulkinta nojaa siihen oletukseen, että kyseiset palkantarkistukset ovat erääntyneet ennen vuotta 2023. Käytännössä kyse lienee siitä, että palkansaajien saatavat tulisivat erääntymään lainvoimaisen tuomioistuimen päätöksen jälkeen takautuvasti (jos asia etenisi tuomioistuin käsittelyyn).

Hyvinvointialueen edustajat ovat viitannet Korkeimman oikeuden ratkaisuun KKO 2021:76, joka käsittelee perusteettoman edun palautusta.

Lainsäädäntö

Lain sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 18 §:n mukaan henkilöstön siirto kunnista ja kuntayhtymistä katsotaan liikkeen luovutukseksi.

Työsopimuslain 1 luvun 10 § 2 mom. mukaan: ”Edellä 1 momentissa tarkoitettussa liikkeen luovutuksessa työnantajan luovutushetkellä voimassa olevista työsuhteista johtuvat oikeudet ja velvollisuudet siirtyvät liikkeen uudelle omistajalle tai haltijalle. Ennen luovutusta erääntyneestä työntekijän palkka- tai muusta työsuhteesta johtuvasta saatavasta vastaavat luovuttaja ja luovutuksensaaja yhteisvastuullisesti. *Luovuttaja on kuitenkin luovutuksensaajalle vastuussa ennen luovutusta erääntyneestä työntekijän saatavasta, jollei muuta ole sovittu.*”

Saman sisältöinen säädös on myös laissa kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta 25 § 3 mom.

Lahden kaupungin vastauksen perustelut

Kuten lainsäädännöstä käy ilmi, liikkeen luovutuksessa vastaa luovuttaja vain luovutushetkellä erääntyneistä työntekijöiden saatavista, jos muuta ei ole sovittu. Lahden kaupungin tiedossa ei ole, että Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymään ja sitä kautta sen omistajiin kohdistuisi viime vuoden vaihteessa erääntyneenä olleita henkilöstön palkka- tai muita saatavia. Palkkaharmonisaatiosta johtuvat työntekijöiden saatavat eivät tietojemme mukaan ole vielä tänäkään päivänä erääntyneet.

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän ja Päijät-Hämeen hyvinvointialueen välisessä henkilöstön siirtosopimuksessa (allekirjoitettu 9.11.2022) on saatavista erikseen huomioituna vain luovutushetken lomapalkkavelka. Muista mahdollisista saatavista ei ole sovittu.

Hyvinvointialueen kantansa tueksi esittämä oikeustapaus KKO 2021:76, joka koskee perusteetonta etua, on sovellettavissa palkkaharmonisaatioasiaan palkansaajan oikeuksien näkökulmasta. Työnantajan maksuvelvollisuutta liikkeenluovutustilanteessa se ei käsittele. Tosiasiassa vetoamalla perusteettomaan etuun hyvinvointialue myöntää sen, että palkkaharmonisaatiosta johtuvat saatavat eivät olleet erääntyneet liikkeenluovutuksen hetkellä.

Sen sijaan Korkein oikeus on ennakkopäätöksissään (KKO 1988:2 ja KKO 1989:78) katsonut, että luovutuksensaaja vastaa yksinään luovutuksen jälkeen erääntyneistä saatavista riippumatta siitä, milloin saatava on ansaittu. Näiden oikeustapausten ajankohtana voimassa olevassa lainsäädännössä oli vastaavat säännökset kyseessä olevasta asiasta kuin nykyisinkin.

Lahden kaupungin käsityksen mukaan se ei ole suoraan eikä Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän entisenä jäsenkuntana työsopimuslain 1 luvun 10 §:n, kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 25 §:n sekä hyvinvointikuntayhtymän ja hyvinvointialueen välisen henkilöstön siirtosopimuksen perusteella palkkaharmonisaatioasian osapuoli.

Lainsäädäntöä tulee tulkita liikkeenluovuttajan maksuvelvollisuuden osalta siten, että saatava joko on tai ei ole luovutushetkellä erääntynyt. Tässä tapauksessa saatava ei ole vielä erääntynyt.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

ote: Päijät-Hämeen hyvinvointialue ja Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän jäsenkunnat

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 30.10.2023

§ 346

Kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston kokous- ja seminaariaikataulu 2024 KV
4691/00.01.02.05/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Hallintojohtaja Anniina Kovero p. 044 7161 416

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mäkinen Mika

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää, että kaupunginhallituksen vuoden 2024 kokoukset pidetään, jollei kaupunginhallitus jonkin kokouksen osalta toisin päättä, kaupungintalon kaupunginhallituksen salissa (Harjukatu 31) ja lisäksi puheenjohtajan niin päättäessä sähköisenä kokouksena liitteen mukaisesti kello 15.30 alkaen, kuitenkin siten, että kaupunginvaltuuston kokouspäivinä kokous alkaa klo 14.30.

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto päättää, että kaupunginvaltuuston vuoden 2024 kokoukset pidetään, jollei kaupunginvaltuusto jonkin kokouksen osalta toisin päättä, kaupungintalon valtuustosalissa (Harjukatu 31) ja lisäksi puheenjohtajan niin päättäessä sähköisenä kokouksena liitteen mukaisesti klo 18.00 alkaen."

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 26

Perusteluosa

Hallintosäännön yleisten määräysten II luvun 10 §:n mukaan toimielin päättää kokouksensa ajankohdasta ja paikasta.

Esityslistan liitteenä on ehdotus kaupunginhallituksen, jaostojen ja kaupunginvaltuuston vuoden 2024 kokous-, iltakoulu- ja seminaariaikataulusta.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Kv: valitusosoitus

Toimenpiteet

Kh: yleiskirje, intraan, kv

Kv: yleiskirje, intraan

Liitteet

- 1 Kokousaikataulu 2024 KV, KH,
jaostot

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 30.10.2023

§ 347

Lahden kaupungin tilinpäätös 2023, käsittelyaikataulu kaupunginhallituksessa

98/02.00.01.01/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Talousjohtaja Tiina Mörsky p. 050 383 6502

Laskentapäällikkö Kati Helin p. 044 716 1059

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mäkinen Mika

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee asian tiedoksi.

Perusteluosa

Tilinpäätöksen laadinnasta on säännökset kuntalaissa ja kirjanpitolaissa. Kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi.

Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä (KuntaL 113.1 §).

Kaupunginhallituksen vuoden 2023 tilinpäätöksen käsittelyaikataulu:

13.11.2023: Luottotappiot sekä mahdolliset omaisuuden arvonmuutokset

29.1.2024: Tilinpäätöksen ennuste

4.3.2024: Sitovien määrärahojen ylitykset sekä mahdolliset omaisuuden arvonmuutokset (KV 11.3.2024)

25.3.2024: Tilinpäätös 2023 (KV 20.5.2024)

Mikäli kokousaikatauluihin tulee muutoksia, päivitetään käsittelyajankohdat vastaamaan kokousaikatauluja

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: talouspalvelut

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 30.10.2023

§ 348

Talouden ja toiminnan seurantaraportti 1.1.-30.9.2023 KV

1387/02.00.01.00/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Talousjohtaja Tiina Mörsky p. 050 383 6502

Controller Minna Vilen p. 044 790 9329

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mäkinen Mika

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee Lahden kaupungin talouden ja toiminnan seurantaraportin 1.1.-30.9.2023 tiedokseen.

Samalla kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee Lahden kaupungin talouden ja toiminnan seurantaraportin 1.1.-30.9.2023 tiedokseen.”

Perusteluosa

Konsernipalvelut on valmistellut talouden ja toiminnan seurantaraportin 1.1.-30.9.2023. Neljännesvuosittain raporttiin liitetään myös Lahti-konsernin välitilinpäätös ja tytäryhteisöjen osavuositarkastukset.

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 26

Kaupunginhallitus merkitsee asian tiedokseen ja lähettää sen edelleen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: Kv

Kv: -

Liitteet

- 2 Talouden ja toiminnan seurantaraportti tammi-syyskuu 2023

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 30.10.2023

§ 349

Konsernihallinnon palvelualueen seurantaraportti 1.1.-30.9.2023

1387/02.00.01.00/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Konsernipalvelujohtaja Sari Alm, p. 050 398 5162

Controller Maija Laine, p. 044 716 1433

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mäkinen Mika

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi konsernihallinnon palvelualueen seurantaraportin 1.1.-30.9.2023.

Perusteluosa

Kaupunginhallitus on hyväksynyt 5.12.2022 § 444 vuoden 2023 talousarvion toimeenpano-ohjeet. Ohjeissa edellytetään, että kaupunginhallitukselle annetaan vähintään neljännesvuosittain selvitys alaistensa yksiköiden määrärahojen käytöstä, Lahden 30 kk:n uudistumis- ja muutosohjelman toteumasta sekä tavoitteiden toteutumisesta.

Konsernihallinnon palvelualueen seurantaraportti 1.1.-30.9.2023 on esitetty liitteenä.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Liitteet

- 3 Konsernihallinnon palvelualueen seurantaraportti 1.1.-
30.9.2023

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 30.10.2023

§ 350

Takauksen antaminen Lahden Pysäköinti Oy:n lainalle ja vastavakuudesta päättäminen
KV

4709/02.02.04.00/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Rahoituspäällikkö, Päivi Väisänen, 044 716 1428

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mäkinen Mika

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto päättää, että Lahden kaupunki antaa Päijät-Hämeen Osuuspankille omavelkaisen, enintään 80 %:n takauksen, Lahden Pysäköinti Oy:n investoinnin rahoittamiseen otettavalle lainalle. Lainan määrä on enintään 6 450 000,00 euroa ja laina-aika enintään 20 vuotta. Takaus on enintään 80 %:a lainan määrästä eli 5 160 000,00 euroa.

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä takauksen vastavakuudeksi Lahden Pysäköinti Oy:n yleispanттаussitoumuksen mukaiset vahvistetut kiinnitykset Lahden Toriparkin vuokraoikeuteen ja vuokra-alueella sijaitseviin ja yhtiön omistamiin rakennuksiin yhteensä 13,0 milj. euroa.

Kaupunginvaltuusto päättää, että kaupunki perii Lahden Pysäköinti

Oy:ltä antamansa takauksen kattaman lainapääoman jäljellä olevasta määrästä vuotuisen takausprovision 0,6 %. Takausprovisio peritään lainan noston yhteydessä ja sen jälkeen vuosittain nostopäivää vastaavana päivänä.”

Perusteluosa

Lahden Pysäköinti Oy (jäljempänä yhtiö) on rakennuttanut kesällä 2023 käyttöönotetun Ranta-Kartanon pysäköintilaitoksen. Kaupunki on myöntänyt yhtiölle hankkeen rakennusaikaisena rahoituksena luottolimiitin määräaikaisen korotuksen 9,7 milj. euroa 31.12.2023 asti. Hankkeen lopullinen rahoitustarve on tarkentunut ja yhtiö muuntaa luottolimiitin korotuksen osittain pitkäaikaiseksi lainaksi.

Yhtiö on hallituksen kokouksessaan 17.10.2023 päättänyt hakea 6 450 000,00 euron pitkäaikaista rahoitusta Päijät-Hämeen Osuuspankista 20 vuoden laina-ajalla. Lainan viitekorko on 6 kuukauden Euribor korko ja lyhennysmuotona puolivuositainen tasalyhennys, josta kaksi ensimmäistä vuotta ovat lyhennysvapaita. Lainan vakuudeksi on määritetty Lahden kaupungin omavelkainen 80 % suuruinen takaus sekä pankin hyväksymä kiinnitysvakuus, yhteensä 2,0 milj. euroa.

Yhtiö on päättänyt pantata yleispanntaussitoumuksella Lahden kaupungin takauksen vastavakuudeksi vahvistetut kiinnitykset Lahden Toriparkin vuokraoikeuteen ja vuokra-alueella sijaitseviin ja yhtiön omistamiin rakennuksiin. Vakuutena olevien panttikirjojen yhteismäärä on 13,0 milj. euroa. Vakuuden arvo on riittävä ja vakuuden taso hyvä.

Takauksesta peritään vuotuinen 0,6 %:n takausprovisio, joka määräytyy takauksen kattaman lainapääoman kulloinkin jäljellä olevan määrän perusteella. Takausprovisiosta, sen määrästä, laskentatavasta ja laskutusperiaatteista laaditaan takausprovisiosopimus, jonka yhtiö ja kaupunki allekirjoittavat.

Säädöspohja:**Kunnan tehtävät**

Kuntalain 7 §:n mukaan kunta hoitaa itsehallinnon nojalla itselleen ottamansa ja järjestää sille laissa erikseen säädetty tehtävät.

Lainan taikka takauksen tai muun vakuuden antaminen

Kuntalain 129 §:n 1 mom. mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädettyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vakuuksilla tai vastavakuuksilla.

SEUT 107 ja 108 artikla

Kunnan on otettava huomioon myös se, mitä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 107 ja 108 artiklassa säädetään (kuntalain 129 § 4 mom.). Sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa määrätään, mitkä toimenpiteet ovat valtiontukea. Valtiontuesta on tehtävä ilmoitus Euroopan komissiolle siten kuin sopimuksen 108 artiklan 3 kohdassa määrätään.

SEUT -sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Tuen katsominen valtiontueksi edellyttää artiklassa mainitun neljän kriteerin samanaikaista täyttymistä; tuki on myönnetty julkisista varoista, tuki on valikoiva, tuki vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua ja tuki vaikuttaa jäsenvaltioiden

väliseen kauppaan. Tuen olemassaolon arvioinnissa sovelletaan ns. markkinasijoittajaperiaatetta.

Edellä mainittuja yleisiä kriteereitä sovelletaan myös takauksiin. Euroopan unionin komissio on antanut tiedonannon EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklojen soveltamisesta valtiontukiin takauksina (2008/C 155/02). Mikäli valtion antama yksittäinen takaus ei tuo etua yritykselle, kyseessä ei ole valtiontuki. Tiedonannon mukaan kaikkien seuraavien edellytysten täyttyminen riittää osoittamaan, ettei yksittäinen valtiontakaus ole valtiontukea:

1. Lainanottaja ei ole taloudellisissa vaikeuksissa.
2. Takauksen laajuus voidaan myöntämishetkellä mitata asianmukaisesti.
3. Takaus ei kata enempää kuin 80 prosenttia lainasaamisen tai muun rahoitustoimen määrästä.
4. Takauksesta maksetaan markkinaperusteinen hinta.

Säädöspohjan perustelut

Kunnan yleinen toimiala

Annettavan takauksen voidaan katsoa kuuluvan kunnan toimialaan, koska takaus annetaan lainan vakuudeksi ja lainanottajana on kaupungin 100 prosenttisesti omistama yhtiö, joka luo toimintapuitteet pysäköintipalvelujen tuottamiseen ja tarjoamiseen kuntalaisille. Yhtiö kuuluu Lahden kaupunkikonserniin (Lahti-konserni) ja toimii kilpailuilla markkinoilla.

Takauksen tarkastelu kuntalain 129 §:n nojalla

Kuntalain 129 §:n 1 momentissa on määritetty, että kaupungin myöntämä takaus ei saa vaarantaa kaupungin kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä.

Kaupungin antamaan takaukseen liittyvän taloudellisen riskin toteutuminen ei vaaranna kaupungin kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Lahden Pysäköinti Oy:lle myönnetyn takauksen määrä, 5,16 milj. euroa, on vähäinen verrattuna kaupungin vuosittaisiin menoihin ja investointeihin. Myönnettävä takaus on noin 1 % vuoden 2023 talousarvion mukaisista toimintakuluista (503,6 milj. euroa) ja noin 1 % vuoden 2024 talousarvion mukaisista toimintakuluista (524,5 milj. euroa, kaupunginjohtajan esitysvaiheen talousarvio 2024). Kaupungin talouden lukuihin perustuen voidaan arvioida, että kaupungin lakisääteisten tehtävien ei voida katsoa vaarantuvan yhtiölle myönnettävän takauksen vuoksi.

Kuntalain 129 §:n 1 momentissa on myös säädetty, että kaupunki ei saa myöntää takausta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Edellä mainitussa momentissa on myös säädetty, että kaupungin edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla.

Takaukseen liittyvän riskin turvaamiseksi yhtiö antaa takauksen määrälle, 5,16 milj. eurolle, riittävät vastavakuudet. Annettu vakuus on vahvistettu kiinnitys etuoikeuksin vuokraoikeuteen ja vuokra-alueella sijaitseviin yhtiön omistamiin rakennuksiin, jonka vakuusarvio perustuu auktorisoidun kiinteistönarvioijan antamaan lausuntoon. Kaupungin arvion mukaan vakuuden taso on hyvä. Kiinnitysten yhteismäärä on 13,0 milj. euroa, joka kattaa kaupungin takauksen täysimääräisesti.

Takaukseen ei sisälly merkittävää riskiä, koska takaukseen liittyvä riski on rajattu ja takauksen laajuus on tiedossa ja mitattavissa. Riskiä pienentää myös se, että kaupunki omistaa yhtiön 100 %:sti ja tytäryhteisöt ovat kaupungin omistajaohjauksen ja konserninvalvonnan alla sekä velvollisia noudattamaan toiminnassaan kaupungin konserniohjetta ja kaupungin antamaa konserniohjausta.

EU:n valtiontukisäännökset

Yhtiö ei ole valtiontukisääntöjen perusteella taloudellisissa vaikeuksissa oleva yritys. Takauksen laajuus on takauksen myöntämishetkellä tiedossa ja mitattavissa. Kaupungin myöntämä takaus ei kata enempää kuin 80 prosenttia lainasaamisen määrästä.

Kaupunki on määrittänyt yhtiölle takausprovision käyvän markkinatason mukaisesti. Kaupungin yhtiölle asettamalla 0,6 %:n takausprovisiolla arvioidaan saavutettavan markkinaperusteinen hinnoittelutaso EU-säädösten mukaisesti.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kv: kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: Ote: Päijät-Hämeen Osuuspankki/Jouni Hönö (jouni.hono(at)op.fi),
Lahden Pysäköinti Oy/Eeva Jauro (eeva.jauro(at)lahdenpysakointi.fi),
rahoituspalvelut

Liitteet

- 4 Lahden Pysäköinti Oyn hallituksen ptk-ote 17.10.2023
- 5 Luonnos Lahden Pysäköinti Oy Yleispanttaussitoumus
- 6 OPn takaussitoumusluonnos

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 30.10.2023

§ 351

Seitsemän uuden luonnonsuojelun alueen perustaminen KV

4469/11.01.02.01/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Luonnonsuojeluvalvoja Aatu Heiskanen p. 050 559 4053

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mäkinen Mika

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto päättää, että Lahden kaupunki maanomistajaosapuolena ja alueen hallinnoijana hyväksyy Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) esityksen Kintterönsuon ja Hakalaukunsuon pysyvän luonnonsuojelun alueen perustamisesta (liite 1) ehtojen ja korvausesityksen mukaisesti. Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää, että Lahden kaupunki maanomistajana jättää ELY-keskukselle rauhoitushakemukset, mitkä koskevat kuuden luonnonsuojelun alueen perustamista luonnonsuojelulain 43 ja 47 §:n mukaisesti. Liitteenä olevat rauhoitushakemukset koskevat kuuden luonnonsuojelun alueen perustamista, jotka ovat: Komolankallio, Haapalanmäki, Ritamäen luonnonsuojelun alueen laajennus, Mukkulan saaret, Sietikka ja Villähteen lehto (liite 2).”

Kintterönsuon ja Hakalaukunsuon luonnonsuojelun alueen perustamisen

edellytyksenä on, että ELY-keskus hyväksyy sen METSO-ohjelma-alueeksi, jolle se myöntää 145 174 € suuruisen korvauksen.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 18.10.2023

§ 98

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Suunnittelujohtaja Helminen Juha

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto päättää, että Lahden kaupunki maanomistajaosapuolena ja alueen hallinnoijana hyväksyy Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) esityksen Kintterönsuon ja Hakalaukunsuon pysyvän luonnonsuojelualueen perustamisesta (liite 1) ehtojen ja korvausesityksen mukaisesti. Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää, että Lahden kaupunki maanomistajana jättää ELY-keskukselle rauhoitushakemukset, mitkä koskevat kuuden luonnonsuojelualueen perustamista luonnonsuojelulain 43 ja 47 §:n mukaisesti. Liitteenä olevat rauhoitushakemukset koskevat kuuden luonnonsuojelualueen perustamista, jotka ovat: Komolankallio, Haapalanmäki, Ritämäen luonnonsuojelualueen laajennus, Mukkulan saaret, Sietikka ja Villähteen lehto (liite 2).”

Kintterönsuon ja Hakalaukunsuon luonnonsuojelualueen perustamisen

edellytyksenä on, että ELY-keskus hyväksyy sen METSO-ohjelma-alueeksi, jolle se myöntää 145 174 € suuruisen korvauksen.

Perusteluosa

Taustaa

Luonnonsuojelulain mukaan kunnan tehtävänä on edistää luonnon monimuotoisuuden suojelua alueellaan.

Lahden kaupungin ympäristöohjelman (KH 18.6.2018 § 178) tavoitteena on, että rauhoitettujen alueiden osuus kaupungin kokonaispinta-alasta on 5 %. Tavoite on myös kirjattu toimenpiteeksi Lahden kestävän energian ja ilmastonmuutoksen toimenpidesuunnitelmaan vuodelle 2030.

Lahden yleiskaavan 2030 (Y-203) valmistelussa on yhteistyössä kaupunkiympäristön eri vastualueiden kanssa kartoitettu mahdollisia luonnonsuojelualueita kaupungin omistamilta alueilta 5 % tavoitteen saavuttamiseksi.

Kaupungin alueella olevat luonnonsuojelullisesti merkittävät alueet on kartoitettu. Tämän pohjalta päätöksentekoon on tulossa luonnonsuojeluohjelma.

Kintterönsuon ja Hakalaukunsuon rauhoitettavaksi esitetyt alueet ovat Hollolan kunnan alueella ja ne liittyvät olemassa olevaan Kintterön suojelualueeseen. Alueet ovat Lahden kaupungin ja Hollolan kunnan yhteisomistuksessa, mutta Lahden kaupungin hallinnoimia.

Valmistelu

Hollolan kunta ja Lahden kaupunki ovat tiedustelleet ELY-keskukselta mahdollisuutta Kintterönsuon ja Hakalaukunsuon luonnonsuojelualueen perustamiseen osana METSO-ohjelmaa.

Hämeen ELY-keskuksen edustaja on tutustunut alueeseen talven 2023 aikana ja todennut sen soveltuvan luonnonsuojelualueeksi osana METSO-ohjelmaa. Perustettavaksi esitetyn luonnonsuojelualueen puusto on arvioitu pääosin ELY-keskuksen tilaamien ja Metsänterä Oy:n toimittamien xml-puustotietojen perusteella. Kohde täyttää koko alaltaan vähintään METSO-ohjelman II-luokan valintakriteerit.

Alueelle on laadittu hoito- ja käyttösuunnitelma, jossa määritellään tarkemmin alueen suojelutavoitteet sekä keinot näiden tavoitteiden saavuttamiseksi. Hämeen ELY-keskus on 7.9.2023 vahvistanut hoito- ja käyttösuunnitelman ja hyväksynyt sen käyttöön otettavaksi.

Muut kuusi esitettyä aluetta on jo yleiskaavassa varattu luonnonsuojelualueiksi SL-merkinnällä. Näiden osalta ei ole mahdollista saada METSO-korvauksia. Luonnonsuojelualueiden rajaukset ja rauhoitusmääräykset on laadittu yhteistyössä kaupunkiympäristön palvelualueen sisällä.

Kintterönsuo ja Hakalaukunsuo

ELY-keskuksen esittämän Kintterönsuon ja Hakalaukunsuon luonnonsuojelualueen kiinteistötunnus on 98-447-1-108. Suojeltavan alueen pinta-ala on 43,7 hehtaaria, ja se hyväksytään kokonaisuudessaan METSO-ohjelmaan. Uusi perustettava luonnonsuojelualue rajautuu aikaisemmin perustettuihin luonnonsuojelualueisiin: Kintterön luonnonsuojelualue (2018) ja Kintterönsuon aarnimetsä Hollolassa (1990).

Kintterönsuo ja Hakalaukunsuo ovat luonnonoloiltaan monimuotoisuudelle merkittävää kangasmetsää ja suoympäristöä. Kintterönsuota on ojitettu, mutta sen ennallistamiseksi on laadittu toimenpideohjeita hoito- ja käyttösuunnitelmassa.

Messilä-Tiirismaan osayleiskaavassa Hakalaukunsuo välittömine reunametsineen on merkinnällä SL varattu luonnonsuojelulla perustettavaksi luonnonsuojelualueeksi. Laajemmalti Hakalaukunsuon reunametsät ja Kintterönsuon palsta ovat merkinnällä VL ulkoilua ja virkistystä varten varattua aluetta, joka toimii myös ekologista verkostoa palvelevana viheryhteytenä.

Komolankallio

Rauhoitettavaksi haettava Komolankallio on Lahden kaupungin maaomistuksessa. Kohteen kiinteistötunnus on 398-406-11-150 ja sen pinta-ala on 1,93 hehtaaria. Yleiskaavassa 2030 (Y-203, 2.12.2022) kohteella on suojeluvaraus (SL-20).

Komolankallion kallioalue on osa laajempaa luontokokonaisuutta, johon kuuluu mm. pähkinäpensaslehtoja. Alueen uhanalaisia ja huomionarvoisia lajeja ovat ketoneilikka, ahokissankäpälä, nurmilaukka, pähkinäpensas ja kullero. Kohteessa on tunnistettu uhanalainen luontotyyppi: keskiravinteinen avoin laakea kallio.

Rauhoituksella on tarkoitus laajentaa suojeltua aluetta vastaamaan yleiskaavan rajausta ja arvokkaan luontotyypin esiintymisaluetta. Rauhoituksella turvataan arvokkaan kalliokasvillisuuden suojelua.

Alueelle laaditaan hoito- ja käyttösuunnitelma. Ketokasvillisuutta uhkaa heinittyminen. Hoitotoimiksi on todettu sopivan niitto ja lammaslaidunnus.

Komolankallio on Hämeen perinnemaisemaselvityksessä (2000) paikallisesti arvokas kohde ja myös kaupungin luontotietojärjestelmään rajattu LUMO-kohde. Kallio on ilmeisesti rautakautinen asuinpaikka.

Haapalanmäki

Rauhoitettavaksi haettava Haapalanmäki on Lahden kaupungin maa-alueella. Kohteen kiinteistötunnukset ovat 398-410-1-81 ja 398-410-1-77. Rajatun alueen pinta-ala on 8,4 hehtaaria. Asemakaavassa (22.12.2016) kohteen länsiosa on VL/s -aluetta. Itäpuoli on asemakaavassa (4.5.1964) luonnontilassa säilytettävää puistoaluetta (PL). Yleiskaavassa 2030 (Y-203) alueelle on osoitettu suojeluvaraus (SL-3).

Haapalanmäki on vanhapuustoinen ja kuusivaltainen sekametsärinne. Rinne on kuivaa ja tuoretta lehtoa, mikä kuusten lisäksi koostuu koivuista ja haavoista sekä yksittäisistä jalopuista. Lahopuuta on paikoittain runsaasti. Maapohjan kasvillisuus on edustavaa (mm. lehtomikkä ja lehto-orvokki). Kohteen lehtotyyppit ovat uhanalaisia ja alue on liito-oravan elinympäristöä. Rinteen läpi kulkee Lehmusreittiin kuuluva polku. Haapalanmäki on kaupungin LUMO-kohde. Alueelle laaditaan hoito- ja käyttösuunnitelma.

Ritamäen luonnonsuojelualueen laajennus

Rauhoitettavaksi haettava Ritamäen luonnonsuojelualueen laajennusosa koskee Lahden kaupungin omistamaa maa-aluetta. Sen kiinteistötunnus on 398-410-1-81 ja pinta-ala 5 hehtaaria. Asemakaavassa (25.2.1965) kohteen länsiosa on R-aluetta (retkeily- ja loma-alue), itäosa on asemakaavassa (4.5.1964) PL-aluetta (luonnontilainen puistoalue). Yleiskaavassa 2030 (Y-203, 2.12.2022) alueella on suojeluvaraus (SL-4).

Kyseessä on lehtoympäristö, missä uhanalaisina ja huomionarvoisina lajeina on todettu liito-orava, valkoselkätikka, kokonaisuutena arvokas lehtometsien linnusto, lehto-orvokki, pähkinäpensas ja metsälehmus. Ympäristön luontotyyppit, tuoreet runsasravinteiset lehdot ja kosteat runsasravinteiset lehdot, ovat uhanalaisia.

Rauhoituksella on tarkoitus suojella arvokas lehtoalue sekä säilyttää sen linnustolliset arvot. Kohde täydentää Mukkulan arvokasta, Lahden oloissa omaleimaista suojelualueverkostoa. Luonnonsuojelualuerajaus on Ritamäen lehtometsän LUMO-kohteen mukainen.

Mukkulan saaret

Rauhoitettavaksi haettava Mukkulan saarien kohde on Lahden kaupungin omistamalla maa- ja vesialueella. Kohteen kiinteistötunnus on 398-410-1-83. Maa- ja vesialueen yhteispinta-ala on 15,2 hehtaaria. Yleiskaavassa 2030 (Y-203, 2.12.2022) alueella on suojeluvaraus (SL-35).

Järviluontoa edustavassa ympäristössä on todettu arvokas linnusto, johon kuuluu mm. äärimmäisen uhanalainen punasotka, haapana, selkälokki, harmaalokki, meriharakka ja kottarainen. Rauhoituksella on tarkoitus suojella arvokasta selkävesilinnustoa ja rakentamattomia saaria. Rauhoituksella taataan myös maisema-arvojen säilymistä.

Lintujen pesinnän turvaamiseksi maihinnousukieltoa haetaan saariin pesimäajaksi (1.4.–31.7.). Saariin laaditaan järjestyssäännöt, mitkä kieltävät leiriytymisen. Vesialueella liikkumista tai kalastamista ei rajoiteta. Harvasaarella on Lahden Polttimo Oy:n vedenottamo, jonka ylläpito ja mahdolliset huoltotoimenpiteet otetaan huomioon rauhoitusmääräyksissä.

Sietikka

Rauhoitettavaksi haettava Sietikka on Lahden kaupungin maaomistuksessa. Sen kiinteistötunnus on 398-404-1-983 ja pinta-ala 22 hehtaaria. Lahden länsiosien osayleiskaavassa (2017) Sietikka on osoitettu luonnonsuojelualueeksi. Yleiskaavassa 2030 (Y-203, 2.12.2022) kohde on luonnonsuojelualue (SL-11).

Salpausselän metsiä ja harjumuodostumia edustava Sietikan ympäristö käsittää Sietikka-harjulammen, joka on silmälläpidettävä luontotyyppi. Lammen pohjoispuolella oleva isovarpuräme on luontotyyppinä vaarantunut. Sietikka-lampi on vesilain mukaan säilytettävä pienvesi. Kohteen huomionarvoisia harjukasvilajeja ovat mm. häränsilmä ja mäkiluste.

Rauhoituksella on tarkoitus suojella arvokasta harjuluontoa ja uhanalaisia luontotyypejä. Rauhoituksella toteutetaan osayleiskaavan suojeluvaraus. Sietikka-lampi ja sen pohjoispuolinen räme kuuluvat kaupungin LUMO-kohteisiin. Alueelle laaditaan hoito- ja käyttösuunnitelma.

Villähteen lehto

Rauhoitettavaksi haettava Villähteen lehto on Lahden kaupungin maaomistuksessa. Sen kiinteistötunnus on 532-411-6-555 ja pinta-ala 3,73 hehtaaria. Asemakaavassa (28.11.1996) koko alue on lähivirkistysaluetta, jonka hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonsuojelulliset näkökohdat (VL/s-1). Itäosaan on merkitty venevalkama-alue (lv). Yleiskaavassa 2030 (Y-203, 2.12.2023) kohde on luonnonsuojelualue (SL-14).

Ympäristöltään lehtoja ja tulvametsiä edustava Villähteen lehto on liito-oravan elinympäristöä, ja siellä on arvokas linnusto, mihin kuuluu mm. valkoselkätikka. Todetut luontotyytit, keskiravinteiset lehdot, lehtokorvet ja lähteiköt, ovat uhanalaisia.

Rauhoituksella on tarkoitus säilyttää kohde valkoselkätikalle ja liito-oravalle sopivana. Samalla turvataan uhanalaisten luontotyyppien säilymistä.

Alue on mukana valkoselkätikan elinympäristön hoitokohteissa (Hämeen ELY-keskus). Nykyiset venepaikat huomioidaan. Kymijärven rannan yhteisalue (vesijättö) on jätetty haettavan ls-alueen rajausehdotuksen ulkopuolelle.

Korvaus

Kintterönsuon ja Hakalaukunsuon suojelualan kokonaispuusto on arvioidusti n. 10 100 m³ ja bruttoarvoltaan n. 466 000 euroa.

Korvauksena alueen rauhoittamisesta ELY-keskus maksaa 145 174 euron suuruisen osittaiskorvauksen rauhoitusmääräysten aiheuttamista taloudellisista menetyksistä. Korvaus maksetaan ympäristöministeriön antaman valtuutuksen jälkeen, mitä ELY-keskus pyytää, kun kaupunki on ensin hyväksynyt luonnonsuojelualan perustamisesityksen.

Osittaiskorvaus kunnille voi olla enintään 50 % alueen käyvästä metsätalousarvosta. Kuten yksityistenkin maiden osalta, korvausta alentaa ns. kokonaisarvon korjaus. Kokonaisarvon korjaukseen vaikuttaa mm. kohteen metsänhoidon taso, välitön hoidon tarve, puuston vikaisuudet sekä korjuukelpoisuus. Kintterönsuon ja Hakalaukunsuon osalta kokonaisarvonkorjaus on 18 %.

Kunnilla korvaussummaa alentaa myös alueen muun käyttötarkoituksen aiheuttamat tappiot mahdolliseen metsätalouden tuloon. Kintterönsuon ja Hakalaukunsuon alueella virkistyskäytön on arvioitu aiheuttavan 8 %-yksikön menetykset metsätaloudelle. Lisäksi Hakalaukunsuon yleiskaavan SL-merkinnästä aiheutuu metsätaloudelle 4 %-yksikön kustannusvaikutus.

$465\,898\text{ €} - 83\,861,70\text{ € (kokonaisarvonkorjaus 18 \%)} = 382\,036\text{ €}$

$382\,036\text{ €} * 0,38 = 145\,173,68\text{ €}$, eli 38 % täydestä metsätalouden tulosta

ELY-keskus esittää maksettavaksi Lahden kaupungille 4/10-omistusosuutta vastaavasti 58 070 euroa. Koska Lahti hallinnoi perustettavaksi esitetyn Kintterönsuon ja Hakalaukunsuon aluetta, suojelukorvaukset kuuluvat kokonaisuudessaan Lahden kaupungille hallintasopimuksen (kv 16.12.1996) mukaisesti. Hollola ohjaa osuutensa suojelukorvauksista (87 104 €) Lahdelle siinä vaiheessa, kun ELY-keskus lähettää kunnalle sähköisen tilitietolomakkeen korvauksen maksamista varten. Lahti toimittaa tarvittavat tilitiedot maksun ohjautumista varten Hollolan kunnalle. Maksun ohjautuminen Lahden ja Hollolan hallintasopimuksen mukaisesti ei vaadi merkintöjä ELY-keskuksen suojelualueen perustamisen asiakirjoihin.

Rauhoituskorvauksena saatava 145 174 euroa esitetään tilitettäväksi Kaupunkiympäristön Kaupunkisuunnittelun vastuualueen kaupungin maaomaisuuden korvausten tilille (72 587 euroa) ja Rakennus- ja ympäristövalvonnan metsätoimen yksikölle (72 587 euroa) korvaukseksi metsätaloudellisista menetyksistä. Suojelusta maksettavat korvaukset ovat aina verovapaata tuloa.

Kustannukset

Uusien luonnonsuojelualueiden perustamisen kustannusarvio on noin 15 000 €. Summa ei sisällä kaupungin oman työn osuutta.

Kustannusarvioon sisältyvät:

hoito- ja käyttösuunnitelman laatiminen x 3 (5 000 € x 3 = 15 000 €).

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kv: kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote valmistelijalle ja Helmiselle, Hämeen ELY-keskus,
taloussuunnittelu

Liitteet

- 7 Liite 1. ELY-keskuksen esitys luonnonsuojelualueen perustamisesta ja METSO-korvauksesta
- 8 Liite 2. Rauhoitushakemukset

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 30.10.2023

§ 352

Presidentinvaali 2024: Kotimaan yleisten ennakkoäänestyspaikkojen määrääminen
Lahden kaupungissa

2864/00.00.00.00/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Keskusvaalilautakunnan sihteeri Sini Sulka, p. 044 482 6810

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mäkinen Mika

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus määrää presidentinvaalissa 2024 Lahden kaupungin
ennakkoäänestyspaikat aukioloaikoiheen seuraavasti:

Ennakkoäänestyspaikka / osoite / aukioloaika

Kauppakeskus Valo, Saksalankatu 4-6

ke-pe 17.-19.1. klo 10.00 – 20.00

la 20.1. klo 10.00 – 16.00

su 21.1. klo 12.00 – 16.00

ma-ti 22.-23.1. klo 10.00 – 20.00

Mahdollisen toisen vaalin aukioloajat:

ke-pe 31.1.-2.2. klo 10.00 – 20.00

la 3.2. klo 10.00 – 16.00

su 4.2. klo 12.00 – 16.00

ma-ti 5.-6.2. klo 10.00 – 20.00

Kauppakeskus Karisma, Kauppiaankatu 2

ke-pe 17.-19.1. klo 10.00 – 20.00

la 20.1. klo 10.00 – 16.00

su 21.1. klo 12.00 – 16.00

ma-ti 22.-23.1. klo 10.00 – 20.00

Mahdollisen toisen vaalin aukioloajat:

ke-pe 31.1.-2.2. klo 10.00 – 20.00

la 3.2. klo 10.00 – 16.00

su 4.2. klo 12.00 – 16.00

ma-ti 5.-6.2. klo 10.00 – 20.00

Kauppakeskus Prisma / Laune, Ajokatu 83

ke-pe 17.-19.1. klo 10.00 – 20.00

la 20.1. klo 10.00 – 16.00

su 21.1. klo 12.00 – 16.00

ma-ti 22.-23.1. klo 10.00 – 20.00

Mahdollisen toisen vaalin aukioloajat:

ke-pe 31.1.-2.2. klo 10.00 – 20.00

la 3.2. klo 10.00 – 16.00

su 4.2. klo 12.00 – 16.00

ma-ti 5.-6.2. klo 10.00 – 20.00

Kauppakeskus Prisma / Holma, Johanneksenkatu 4

ke-pe 17.-19.1. klo 10.00 – 20.00

la 20.1. klo 10.00 – 16.00

su 21.1. klo 12.00 – 16.00

ma-ti 22.-23.1. klo 10.00 – 20.00

Mahdollisen toisen vaalin aukioloajat:

ke-pe 31.1.-2.2. klo 10.00 – 20.00

la 3.2. klo 10.00 – 16.00

su 4.2. klo 12.00 – 16.00

ma-ti 5.-6.2. klo 10.00 – 20.00

S-market / Metsäkangas, Petsamonkatu 9

ke-pe 17.-19.1. klo 10.00 – 20.00

la 20.1. klo 10.00 – 16.00

su 21.1. klo 12.00 – 16.00

ma-ti 22.-23.1. klo 10.00 – 20.00

Mahdollisen toisen vaalin aukioloajat:

ke-pe 31.1.-2.2. klo 10.00 – 20.00

la 3.2. klo 10.00 – 16.00

su 4.2. klo 12.00 – 16.00

ma-ti 5.-6.2. klo 10.00 – 20.00

Trio Kauppakeskus, Aleksanterinkatu 18

ke-pe 17.-19.1. klo 10.00 – 20.00

la 20.1. klo 10.00 – 16.00

su 21.1. klo 12.00 – 16.00

ma-ti 22.-23.1. klo 10.00 – 20.00

Mahdollisen toisen vaalin aukioloajat:

ke-pe 31.1.-2.2. klo 10.00 – 20.00

la 3.2. klo 10.00 – 16.00

su 4.2. klo 12.00 – 16.00

ma-ti 5.-6.2. klo 10.00 – 20.00

Lahden pääkirjasto, Kirkkokatu 31

ke-pe 17.-19.1. klo 10.00 – 20.00

la 20.1. klo 10.00 – 16.00

su 21.1. klo 12.00 – 16.00

ma-ti 22.-23.1. klo 10.00 – 20.00

Mahdollisen toisen vaalin aukioloajat:

ke-pe 31.1.-2.2. klo 10.00 – 20.00

la 3.2. klo 10.00 – 16.00

su 4.2. klo 12.00 – 16.00

ma-ti 5.-6.2. klo 10.00 – 20.00

LAB-ammattikorkeakoulu, Lahden kampus, Mukkulankatu 19

ke-pe 17.-19.1. klo 10.00 – 16.00

la-su 20.-21.1. suljettu

ma-ti 22.-23.1. klo 10.00 – 16.00

Mahdollisen toisen vaalin aukioloajat:

ke-pe 31.1.-2.2. klo 10.00 – 16.00

la-su 3.-4.2. suljettu

ma-ti 5.-6.2. klo 10.00 – 16.00

K-Supermarket Nastola, Muurarintie 3

ke-pe 17.-19.1. klo 10.00 – 20.00

la 20.1. klo 10.00 – 16.00

su 21.1. klo 12.00 – 16.00

ma-ti 22.-23.1. klo 10.00 – 20.00

Mahdollisen toisen vaalin aukioloajat:

ke-pe 31.1.-2.2. klo 10.00 – 20.00

la 3.2. klo 10.00 – 16.00
su 4.2. klo 12.00 – 16.00
ma-ti 5.-6.2. klo 10.00 – 20.00

Renkomäen kirjasto, Renkomäen monitoimitalo Aura, Orimattilankatu
103

ke-to 17.-18.1. klo 10.00 – 17.00
pe 19.1. klo 10.00 – 15.00
la-su 20.-21.1. suljettu
ma-ti 22.-23.1. klo 13.00 – 19.00

Mahdollisen toisen vaalin aukioloajat:

ke-to 31.1.-1.2. klo 10.00 – 17.00
pe 2.2. klo 10.00 – 15.00
la-su 3.-4.2. suljettu
ma-ti 5.-6.2. klo 13.00 – 19.00

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Keskusvaalilautakunta, 04.10.2023

§ 26

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Keskusvaalilautakunnan sihteeri Sini Sulka

Päätösehdotus

Keskusvaalilautakunta tekee kaupunginhallitukselle seuraavan
ehdotuksen:

"Kaupunginhallitus määrää presidentinvaalissa 2024 Lahden kaupungin
ennakkoäänestyspaikat aukioloaikoiheen seuraavasti:

(Keskusvaalilautakunnan päätösehdotuksen ennakkoäänestyspaikat olivat samat kuin mitä näkyy ylempänä kaupunginhallituksen päätösehdotuksessa.)

Perusteluosa

Vaalilain 9 §:n mukaan kunnanhallitus päättää kotimaan yleisten ennakkoäänestyspaikkojen lukumäärästä ja sijainnista kunnassa. Jokaisessa kunnassa on oltava vähintään yksi ennakkoäänestyspaikka, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Presidentinvaalissa ennakkoäänestyspaikkojen tulee olla samat sekä ensimmäisessä että mahdollisessa toisessa vaalissa.

Presidentinvaalin ennakkoäänestyksen ajanjakso on kotimaassa 17.-23.1.2024. Mahdollinen toisen vaalin (kierroksen) ennakkoäänestysaika kotimaassa on 31.1.-6.2.2024.

Kunnanhallituksen on vaalilain 9 §:n 4 momentin mukaisesti huolehdittava siitä, että Digi- ja väestötietoviraston ylläpitämään äänestyspaikkarekisteriin, jona toimii oikeusministeriön vaalitietojärjestelmän (VAT) pohjatietojärjestelmä, merkitään DVV:n määräämällä tavalla jokaisen kunnassa olevan yleisen ennakkoäänestyspaikan tiedot. Tiedot on merkittävä pohjatietojärjestelmään viimeistään perjantaihin 3.11.2024 klo 12 mennessä.

Oikeusministeriön kirjeen mukaan ennakkoäänestyspaikkoja tulisi perustaa riittävä määrä ja eri puolille kuntaa/kaupunkia, jotta äänestäjät jakaantuisivat mahdollisimman tasaisesti eri paikkojen kesken, jolloin

suuria ruuhkia ei syntyisi. Ennakkoäänestyspaikassa on voitava pitää riittävät etäisyydet äänestämään tulleiden kesken.

Edelleen Oikeusministeriön ohjeen mukaan kunnan on ehdottomasti huolehdittava siitä, että yleisiä ennakkoäänestyspaikkoja on kunnassa riittävästi suhteessa kunnan äänioikeutettujen määrään ja myös kunnassa asioivien muiden kuntien äänioikeutettujen määrään, jotta ennakkoon äänestäminen olisi äänestäjille mahdollisimman vaivatonta ja vähän aikaa vievää. Ennakkoäänestyspaikkojen riittävä määrä voi edesauttaa myös mahdollisessa epidemiatilanteessa sitä, että äänestäjät hajaantuvat tasaisemmin eri paikkoihin eikä ruuhkia pääse syntymään.

Kunnan on vaalijärjestelyissään huolehdittava siitä, että äänestyspaikat ovat saavutettavia ja esteettämiä ja että äänestäminen äänestyspaikoissa on kaikissa tilanteissa äänestäjille mahdollisimman turvallista ja että järjestelyt myös näyttävät äänestäjien silmissä siltä. Yhtä lailla äänestyspaikoissa on pystyttävä huolehtimaan vaalivirkailijoiden turvallisuudesta.

Kunnanhallitus päättää vaalilain 48 §:n mukaisesti myös ennakkoäänestyspaikkojen aukioloajoista. Ennakkoäänestyspaikka ei saa olla avoinna arkipäivisin ennen kello 8 eikä kello 20 jälkeen eikä lauantaisin ja sunnuntaisin ennen kello 9 eikä kello 18 jälkeen.

Vuoden 2023 eduskuntavaaleihin nähden ennakkoäänestyspaikkoja esitetetään vähennettävän kolmella: Ahtialan kirjasto, Jalkarannan kirjasto ja Mukkulan kirjasto. Näissä ennakkoäänestyspaikoissa päivittäiset äänimäärät ovat olleet pieniä verrattuna kauppakeskuksista saatuihin äänimääriin. Kirjastojen äänimäärät ovat olleen enintään pari sataa päivässä, kun vilkkaimpien ennakkoäänestyspaikkojen äänimäärät ovat olleen lähempänä tuhatta ääntä. Ennakkoäänestyspaikkojen vähentäminen ei vaikuta suuresti äänestäjien äänestysmahdollisuuteen,

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 26

sillä välimatkat lähimpiin ennakkoäänestyspaikkoihin pysyvät kohtuullisina.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote Tiina Häyrinen, Paula Ikonen

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 30.10.2023

§ 353

Presidentinvaali 2024: Vaalipäivän äänestyspaikkojen määrääminen Lahden kaupungissa
2864/00.00.00.00/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Keskusvaalilautakunnan sihtööri Sini Sulka, p. 044 482 6810

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mika Mäkinen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus määrää presidentinvaalissa 2024 Lahden kaupungin äänestysalueiden vaalipäivän 28.1.2024 sekä mahdollisen toisen vaalin vaalipäivän 11.2.2024 äänestyspaikat seuraavasti:

Äänestysalue, Äänestyspaikka, Osoite

1. Keski-Lahti: Lahden yhteiskoulu, Kansakoulun toimipiste, Sibeliuksenkatu 1 / Vuorikatu 13
2. Keskusta: Lahden yhteiskoulu, Kirkkokatu 2
3. Kartano: Lahden lyseo, Lahdenkatu 6
4. Paavola: Lotilan koulu, Vuoksenkatu 9
5. Kiveriö: Lahden kristillinen koulu, Teinintie 4
6. Niemi: Kivimaan monitoimitalo Aarre, Lahdenkatu 62
7. Mukkula: Mukkulan koulu, Tuhtokatu 2
8. Kilpiäinen: Mukkulan koulu, Tuhtokatu 2
9. Kivimaa: Kivimaan monitoimitalo Aarre, Lahdenkatu 62
10. Möysä: Tenava-Tonttilan päiväkotio, Salonaukio 1
11. Karisto: Kariston koulu, Karistonkatu 213

12. Ahtiala: Ahtialan koulu, Purorinteenkatu 4
13. Kunnas: Alasenjärven koulu, Kunnaksen toimipiste, Opinkatu 4
14. Asemantausta: Lahden ruotsinkielinen koulu, Leantie 2a
15. Liipola: Liipolan monitoimitalo Onni, Ostoskatu 3
16. Kerinkallio: Kaarikadun päiväkot, Kerinkallionkatu 6
17. Hennala: Länsiharjun koulu, Helsingintie 52
18. Laune: Launeen kirjasto, Aurakatu 11
19. Nikkilä: Launeen monitoimitalo Lähde, Ajokatu 167
20. Renkomäki: Renkomäen monitoimitalo Aura, Orimattilankatu 103
21. Kärpänen: Kärpäsen koulu, Kasakkamäentie 1
22. Pirttiharju: Kasakkamäen koulu, Sävelkatu 2
23. Metsäkangas: Metsäkankaan Mettis, Suitsikatu 10
24. Jalkaranta: Jalkarannan monitoimitalo Jalo, Sarvikuja 1
25. Pyhäntaka: Ahtialan koulu, Kivijärven toimipiste, Vehkamäentie 24
26. Ersta: Kartanon koulu, Kärkytien toimipiste, Kärkytie 7
27. Kirkonkylä: Kirkonkylän koulu, Hoitokodintie 1
28. Uusikylä: ent. Kanervan koulu, Rakokiventie 51
29. Villähde: Kartanon koulu, Kankaantien toimipiste, Kankaantie 5
30. Rakokivi: Rakokiven monitoimitalo Loisto, Toritie 6
31. Nastonharju: Liiketila (ent. nuorisotila Vaijeri), Huokotie 9

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Keskusvaalilautakunta, 04.10.2023

§ 27

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Keskusvaalilautakunnan sihteeri Sini Sulka

Päätösehdotus

Keskusvaalilautakunta tekee kaupunginhallitukselle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginhallitus määrää presidentinvaalissa 2024 Lahden kaupungin äänestysalueiden vaalipäivän 28.1.2024 sekä mahdollisen toisen vaalin vaalipäivän 11.2.2024 äänestyspaikat seuraavasti:

- - -

(Keskusvaalilautakunnan päätösehdotuksen äänestyspaikat olivat samat kuin mitä näkyy ylempänä kaupunginhallituksen päätösehdotuksessa.)

- - -

Perusteluosa

Vaalilain 8 §:n mukaan kunta muodostaa yhden äänestysalueen, jollei sitä ole tarpeen jakaa useampaan äänestysalueeseen. Äänestysalueiden koosta taikka asukasmääristä ei vaalilaissa ole tarkempia määräyksiä.

Äänestysalueista päättää valtuusto. Valtuuston on myös määrättävä, mihin äänestysalueeseen kuuluvat ne henkilöt, joita ei ole väestötietojärjestelmässä merkitty minkään kiinteistön kohdalle.

Vuoden 2024 presidentinvaalissa noudatetaan sitä äänestysaluejakoa, joka tulee voimaan 1.1.2024 ja joka perustuu kuntien 31.8.2023 mennessä Digi- ja väestötietovirastolle ilmoittamiin äänestysaluejakopäätöksiin.

Kunnanhallituksen tulee tehdä päätös vaalipäivän äänestyspaikoista hyvissä ajoin siten, että paikat voidaan merkitä oikeusministeriön vaalitietojärjestelmään perjantaihin 3.11.2023 klo 12 mennessä.

Lahden kaupunginvaltuusto on 11.4.2016 § 29 päättänyt, että Lahdessa on 15.10.2016 alkaen päätösehdotuksessa mainitut 31 äänestysaluetta.

Ne henkilöt, joita ei ole väestötietojärjestelmässä merkitty minkään kiinteistön kohdalle, kuuluvat äänestysalue 1:n eli Keski-Lahden äänestysalueeseen.

Vaalilain 9 §:n 3 momentin mukaan jokaisella äänestysalueella on kunnanhallituksen päätöksellä määrätty vaalipäivän äänestyspaikka.

Kaupunginhallitukselle esitetään samojen vaalipaikkojen hyväksymistä sellaisena kuin ne olivat vuoden 2023 eduskuntavaaleissa.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote Tiina Häyrinen, Paula Ikonen

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 26

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 30.10.2023

§ 354

Presidentinvaali 2024: Sosiaalihuollon toimintayksiköiden (vaalilain 46.2 §) määrääminen ennakkoäänestyspaikoiksi

2864/00.00.00.00/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Keskusvaalilautakunnan sihteeri Sini Sulka, p. 044 482 6810

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mäkinen Mika

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus määrää laitosäänestyksen ennakkoäänestyspaikoiksi presidentinvaalissa 2024 Lahden kaupungissa vaalitoimikunnittain seuraavat:

1) Palvelukeskus Onnelanpolku, Harjulankatu 1, KVPS Tukena
Koivumetsä, Makarantie 10, Viherlaakson palvelukeskus,
Viherlaaksontie 28, Lahden poliisivankila, Esikuntakatu 4

2) Salpausselän Kuntoutussairaala JALMARI, Tarjantie 78, Jalkarannan
palvelutalo, Tarjantie 56, Attendo Oy Wellamo, Tarjantie 57, Attendo Oy
Aavatar, Tarjantie 57

3) Dila-kodit Betel, Sibeliuksenkatu 6 C, Dila-kodit Tammipuiston
senioriasunnot, Sibeliuksenkatu 6 B, Palvelutalo Saga Salpalinna, Kyösti
Kallion katu 3, , Mehiläinen Oy Wanha Lahti, Rautatienkatu 20, Sylvia-
koti, Kyläkatu 140, Esperin hoitokoti Puotikatu, Puotikatu 3-5

- 4) Kannuskadun palvelukeskus, os. Kannuskatu 6, Dila-kodit Marie, Kasakkamäentie 16, Kärpäsen palvelutalo, Palokunnantie 9, Esperi Care Hoivakoti Laune, Launeenkatu 76 B, Mehiläinen Oy Mainiokoti Kultakaari, Uudenpellonkatu 5, Lepolakoti, Kerinkallionkatu 13, Launeen palvelukoti, Mustamäenkatu 89 A, Salinmäen palvelukoti, Mäntsäläntie 55
- 5) Päijät-Hämeen keskussairaala, Keskussairaalankatu 7, Mehiläinen Onnikatu Harju, Keskussairaalankatu 20
- 6) Päijät-Hämeen keskussairaala, Keskussairaalankatu 7
- 7) Invalidiliiton Asumispalvelut Oy, Heinäkatu 1, Johanna-koti, Kariniemenkatu 22, Yrjö ja Hanna Oy, Lepolankadun palvelukeskus, Lepolankatu 14 E, Aarrekoti/Ankkurikoti, Hinaajakatu 2, Jyränkölän Setlementti, Puntari, Sammonkatu 3 A
- 8) Mukkulan palvelutalo, Mastokatu 8, Lehtiojan Palvelukeskus, Lehtiojantie 2
- 9) Attendo Oy Kilpiäisten palvelutalo, Huvikatu 2 B, Kilpiäisten palvelukoti, Kielokatu 1 A, Kangaskukkulan palvelukoti, Huvikatu 2
- 10) Coronaria Oy Tuulikoti, Tuulikatu 2, Hoivakoti Vallesmanni, Vallesmanninkatu 3, Attendo Oy Kaarlaaksokoti, Kaarlaaksonkatu 2, Torkontalo, Torkonkatu 3
- 11) Timontalo, Hoitokodintie 10 Nastola, Linnunlaulu, Toritie 10 Nastola, Manna-kodit (1 ja 2) Heinolantie 506-508, 16100 Uusikylä,

Huokotien palvelukoti, Huokotie 3, Nastola ja Mäntyniemikoti,
Tuomarintie 21-24.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Keskusvaalilautakunta, 04.10.2023

§ 28

Päätös

Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Keskusvaalilautakunnan sihteerä Sini Sulka

Päätösehdotus

Keskusvaalilautakunta tekee kaupunginhallitukselle seuraavan
ehdotuksen:

”Kaupunginhallitus määrää laitosäänestyksen ennakköäänestyspaikoiksi
presidentinvaalissa 2024 Lahden kaupungissa vaalitoimikunnittain
seuraavat:

1) Palvelukeskus Onnelanpolku, Harjulankatu 1, KVPS Tukena
Koivumetsä, Makarantie 10

2) Salpausselän Kuntoutussairaala JALMARI, Tarjantie 78, Jalkarannan
palvelutalo, Tarjantie 56, Attendo Oy Wellamo, Tarjantie 57, Attendo Oy
Aavatar, Tarjantie 57

3) Dila-kodit Betel, Sibeliuksenkatu 6 C, Dila-kodit Tammipuiston
senioriasunnot, Sibeliuksenkatu 6 B, Palvelutalo Saga Salpalinna, Kyösti
Kallion katu 3, Viherlaakson palvelukeskus, Viherlaaksontie 28, Lahden
poliisivankila, Esikuntakatu 4, Mehiläinen Oy Wanha Lahti,

Rautatienkatu 20, Sylvia-koti, Kyläkatu 140, Esperin hoitokoti Puotikatu, Puotikatu 3-5

4) Kannuskadun palvelukeskus, os. Kannuskatu 6, Dila-kodit Marie, Kasakkamäentie 16, Kärpäsen palvelutalo, Palokunnantie 9, Esperin Care Hoivakoti Laune, Launeenkatu 76 B, Mehiläinen Oy Mainiokoti Kultakaari, Uudenpellonkatu 5, Lepolaki, Kerinkallionkatu 13, Launeen palvelukoti, Mustamäenkatu 89 A, Salinmäen palvelukoti, Mäntsäläntie 55

5) Päijät-Hämeen keskussairaala, Keskussairaalankatu 7, Mehiläinen Onnikatu Harju, Keskussairaalankatu 20

6) Päijät-Hämeen keskussairaala, Keskussairaalankatu 7

7) Invalidiliiton Asumispalvelut Oy, Heinäkatu 1, Johanna-koti, Kariniemenkatu 22, Yrjö ja Hanna Oy, Lepolankadun palvelukeskus, Lepolankatu 14 E, Aarrekoti/Ankkurikoti, Hinaajakatu 2, Jyränkölän Setlementti, Puntari, Sammonkatu 3 A

8) Mikkulan palvelutalo, Mastokatu 8, Lehtiojan Palvelukeskus, Lehtiojantie 2

9) Attendo Oy Kilpiäisten palvelutalo, Huvikatu 2 B, Kilpiäisten palvelukoti, Kielokatu 1 A, Kangaskukkulan palvelukoti, Huvikatu 2

10) Coronaria Oy Tuulikoti, Tuulikatu 2, Hoivakoti Vallesmanni, Vallesmanninkatu 3, Attendo Oy Kaarlaaksokoti, Kaarlaaksonkatu 2, Torkontalo, Torkonkatu 3

11) Timontalo, Hoitokodintie 10 Nastola, Linnunlaulu, Toritie 10 Nastola, Manna-kodit (1 ja 2) Heinolantie 506-508, 16100 Uusikylä, Huokotien palvelukoti, Huokotie 3, Nastola ja Mäntyniemikoti, Tuomarintie 21-24."

Käsittely

Esittelijä teki seuraavan muutosehdotuksen päätösehdotukseen asian käsittelyn aikana: Siirretään toimikunnasta 3) Viherlaakson palvelukeskus, Viherlaaksontie 28 ja Lahden poliisivankila, Esikuntakatu 4, toimikuntaan 1). Muutettu päätösehdotus on muutettuna seuraavanlainen:

Keskusvaalilautakunta tekee kaupunginhallitukselle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginhallitus määrää laitosaänestyksen ennakkoäänestyspaikoiksi presidentinvaalissa 2024 Lahden kaupungissa vaalitoimikunnittain seuraavat:

1) Palvelukeskus Onnelanpolku, Harjulankatu 1, KVPS Tukena Koivumetsä, Makarantie 10, Viherlaakson palvelukeskus, Viherlaaksontie 28, Lahden poliisivankila, Esikuntakatu 4

2) Salpausselän Kuntoutussairaala JALMARI, Tarjantie 78, Jalkarannan palvelutalo, Tarjantie 56, Attendo Oy Wellamo, Tarjantie 57, Attendo Oy Aavatar, Tarjantie 57

3) Dila-kodit Betel, Sibeliuksenkatu 6 C, Dila-kodit Tammipuiston senioriasunnot, Sibeliuksenkatu 6 B, Palvelutalo Saga Salpalinna, Kyösti

Kallion katu 3, , Mehiläinen Oy Wanha Lahti, Rautatienkatu 20, Sylvia-koti, Kyläkatu 140, Esperi hoitokoti Puotikatu, Puotikatu 3-5

4) Kannuskadun palvelukeskus, os. Kannuskatu 6, Dila-kodit Marie, Kasakkamäentie 16, Kärpäsen palvelutalo, Palokunnantie 9, Esperi Care Hoivakoti Laune, Launeenkatu 76 B, Mehiläinen Oy Mainiokoti Kultakaari, Uudenpellonkatu 5, Lepolakoti, Kerinkallionkatu 13, Launeen palvelukoti, Mustamäenkatu 89 A, Salinmäen palvelukoti, Mäntsäläntie 55

5) Päijät-Hämeen keskussairaala, Keskussairaalankatu 7, Mehiläinen Onnikatu Harju, Keskussairaalankatu 20

6) Päijät-Hämeen keskussairaala, Keskussairaalankatu 7

7) Invalidiliiton Asumispalvelut Oy, Heinäkatu 1, Johanna-koti, Kariniemenkatu 22, Yrjö ja Hanna Oy, Lepolankadun palvelukeskus, Lepolankatu 14 E, Aarrekoti/Ankkurikoti, Hinaajakatu 2, Jyränkölän Setlementti, Puntari, Sammonkatu 3 A

8) Mukkulan palvelutalo, Mastokatu 8, Lehtiojan Palvelukeskus, Lehtiojantie 2

9) Attendo Oy Kilpiäisten palvelutalo, Huvikatu 2 B, Kilpiäisten palvelukoti, Kielokatu 1 A, Kangaskukkulan palvelukoti, Huvikatu 2

10) Coronaria Oy Tuulikoti, Tuulikatun 2, Hoivakoti Vallesmanni, Vallesmanninkatu 3, Attendo Oy Kaarlaaksokoti, Kaarlaaksonkatu 2, Torkontalo, Torkonkatu 3

11) Timontalo, Hoitokodintie 10 Nastola, Linnunlaulu, Toritie 10 Nastola, Manna-kodit (1 ja 2) Heinolantie 506-508, 16100 Uusikylä, Huokotien palvelukoti, Huokotie 3, Nastola ja Mäntyniemikoti, Tuomarintie 21-24."

Perusteluosa

Äänioikeutettu, joka on hoidettavana sairaalassa, ympärivuorokautista hoitoa antavassa tai muussa kunnanhallituksen ennakkoäänestyspaikaksi määräämässä sosiaalihuollon toimintayksikössä taikka joka on otettu rangaistuslaitokseen, saa äänestää ennakolta kyseisessä laitoksessa.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote laitoksille

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 26

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 30.10.2023

§ 355

Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan palkkion määrääminen vuoden 2024 presidentinvaalissa

2864/00.00.00.00/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Keskusvaalilautakunnan sihteeri Sini Sulka, p. 044 482 6810

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mäkinen Mika

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää, että presidentinvaalista 2024 maksetaan keskusvaalilautakunnan puheenjohtajalle 2500 euron suuruinen palkkio.

Käsittely

Jäsen Mira Nieminen ilmoitti olevansa esteellinen. Esteellisyys todettiin hallintolain 28 § 1 momentin 7 kohdan perusteella.

Mira Nieminen poistui asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Keskusvaalilautakunta, 04.10.2023

§ 29

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Keskusvaalilautakunnan sihteeri Sini Sulka

Päätösehdotus

Keskusvaalilautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle, että presidentinvaalista 2024 maksetaan keskusvaalilautakunnan puheenjohtajalle 2500 euron suuruinen palkkio.

Käsittely

Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja Merja Ilmoniemi ilmoitti esteellisyytensä hallintolain 28.1 §:n 1 kohdan perusteella ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Keskusvaalilautakunnan I varajäsen Pentti Rauhala osallistui kokoukseen asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Puheenjohtajana tämän asian osalta toimi keskusvaalilautakunnan varapuheenjohtaja Kirsti Vaara.

Perusteluosa

Lahden kaupungin luottamushenkilöiden palkkio- ja matkustussäännön 5 §:n mukaan keskusvaalilautakunnan puheenjohtajalle maksettavan vaaleista kullakin kerralla aiheutuneeseen työmäärään perustuvan kertapalkkion määrää kaupunginhallitus. Vuoden 2018 presidentinvaaleissa kaupunginhallitus määräsi lautakunnan puheenjohtajalle palkkioksi 2500 euroa. Myös vuoden 2023 eduskuntavaaleista maksettiin puheenjohtajalle 2500 euron suuruinen palkkio.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote Merja Ilmoniemi, Provincia Oy

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 30.10.2023

§ 356

Eron myöntäminen Eerik Soares Mantereelle nimistötoimikunnan jäsenen luottamustoimesta ja uuden jäsenen valitseminen

1733/00.00.01.10/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Hallintojohtaja Anniina Kovero p. 044 716 1416

Valmistelusihteeri Terhi Takala p. 044 416 2732

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää eron Eerik Soares Mantereelle nimistötoimikunnan jäsenen luottamustoimesta ja valitsi hänen tilalleen toimikuntaan uudeksi jäseneksi jäljellä olevalle toimikaudelle Janne Hottan.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mäkinen Mika

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus myöntää eron Eerik Soares Mantereelle nimistötoimikunnan jäsenen luottamustoimesta ja valitsee hänen tilalleen toimikuntaan uuden jäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginhallitus tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Eron myöntäminen

Eerik Soares Mantere on pyytänyt 19.10.2023 eroa nimistötoimikunnasta.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kaupunginhallitus on asettanut kokouksessaan 5.6.2023 (207 §) nimistötoimikunnan ajalle 1.8.2023-31.5.2025 ja nimennyt toimikuntaan 9 jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet.

Eerik Soares Mantere on ollut Suomen sosialidemokraattisen puolueen nimeämä ehdokas tullessaan valituksi nimistötoimikunnan jäseneksi. Eerik Soares Mantere on eronnut Suomen sosialidemokraattisesta puolueesta.

Uuden jäsenen valinta

Toimikunnan jäseneksi ei ole erityisiä kelpoisuusvaatimuksia. Kuntalain 74 §:n 3 momentin mukaan muista toimielimistä poiketen toimikuntaan voidaan valita sellainenkin henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen ja lautakuntaan tai jonka kotikunta kunta ei ole.

Toimikuntaan jäseniä valittaessa on otettava huomioon tasa-arvolain (609/1986) 4 a §:n 1 momentti, jonka mukaan kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä, lukuun ottamatta aluevaltuustoja ja kunnanvaltuustoja, tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisestä syystä muuta johdu.

Nimistötoimikunnan kokoonpano:

Lassi Mertaranta, pj.

vj: Erkki Vierumäki

Matias Pusa, vpj.

vj: Stefan Suhonen

Eerik Soares Mantere

vj: Rauno Grönroos

Sinikka Ruuska

vj: Neea Similä

Heli Makkonen

vj: Marita Siipola

Satu Lehtola

vj: Mervi Hartikainen

Ismo Nygren

vj: Matias Granlund

Nina Kallijärvi

vj: Mimmi Koskela

Lassi Puodinketo

vj: Mika Backman

Toimikunnan sihteeri: suunnitteluinsinööri Carita Uronen

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote: Eerik Soares Mantere, valittu, Carita Uronen, luettelot

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 30.10.2023

§ 357

Eron myöntäminen Katariina Bromanille tarkastuslautakunnan varajäsenen tehtävästä ja uuden varajäsenen valitseminen KV

5000/00.00.01.06/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Hallintojohtaja Anniina Kovero, p. 044 716 1416

Valmistelusihteeri Marja Loippo, p. 044 482 6057

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mäkinen Mika

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

“Kaupunginvaltuusto myöntää Katariina Bromanille eron tarkastuslautakunnan varajäsenen tehtävästä ja valitsee lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden varajäsenen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.”

Perusteluosa

Eron myöntäminen

Katariina Broman on pyytänyt eroa tarkastuslautakunnan varajäsenen luottamustoimesta 23.10.2023 alkaen.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano on seuraava:

puheenjohtaja: Hannu Rahkonen (kok.)

varajäsen: Lassi Mertaranta (kok.)

varapuheenjohtaja: Oskari Päätaalo (vas.)

varajäsen: Tomi Korpi (vas.)

jäsen: Sinikka Ruuska (sd.)

varajäsen: Saara Honkanen (sd.)

jäsen: Ulla Vaara (sd.)

varajäsen: Virpi Sorsa (sd.)

jäsen: Johanna Tuliainen (sd.)

varajäsen: Hilla S. Kakko (sd.)

jäsen: Seppo Koskinen (sd.)

varajäsen: Antti Toijanaho (sd.)

jäsen: Raimo Kiljunen (kok.)

varajäsen: Tero Voutilainen (kok.)

jäsen: Mona Pyykkönen (kok.)

varajäsen: Heidi Huldén (kok.)

jäsen: Ville-Veikko Elomaa (ps.)

varajäsen: Jukka Pietiläinen (ps.)

jäsen: Lasse Koskinen (ps.)

varajäsen: Jari Vanhanen (ps.)

jäsen: Pauliina Palo (vihr.)

varajäsen: Katariina Broman (vihr.)

jäsen: Juha-Pekka Forsman (kd.)

varajäsen: Eero Seesvaara (kd.)

jäsen: Kaarina Suhonen (kesk.)

varajäsen: Laura Hahl (kesk.)

Uuden jäsenen valinta

Hallintosäännön yleisten määräysten I luvun 2 §:n mukaan tarkastuslautakunnassa on 13 jäsentä. Valtuusto valitsee lautakunnan jäsenet ja heille henkilökohtaiset varajäsenet toimikaudekseen sekä nimeää jäseniksi valituista puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan samaksi ajaksi.

Kuntalain (10.4.2015/410) 121 §:n mukaan valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Kuntalain (10.4.2015/410) 75 §:n mukaan:

Vaalikelpoinen tarkastuslautakuntaan ei ole:

1) kunnanhallituksen jäsen;

2) pormestari ja apulaispormestari;

3) henkilö, joka on kunnanhallituksen jäsenen, kunnanjohtajan, pormestarin tai apulaispormestarin hallintolain (434/2003) esteellisyysperusteita koskevan 28 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettu läheinen;

4) henkilö, joka on kunnan tai kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;

5) henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen.

Kuntaliiton yleiskirje 8/2021:

”Kunnanhallituksen jäsenet, kunnan johto ja heidän läheisensä
Kunnanhallituksen jäsenet, kunnan johto ja heidän läheisensä (75 §:n 1 - 3 kohdat)

Kunnanhallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä pormestari ja apulaispormestari eivät ole vaalikelpoisia tarkastuslautakuntaan. Tarkastuslautakunnan jäsen tai varajäsen voidaan valita kesken toimikauden kunnanhallituksen jäseneksi tai varajäseneksi. Seurauksena on, että hän tällöin menettää vaalikelpoisuutensa tarkastuslautakuntaan.

Tarkastuslautakunta on ainoa toimielin, jossa vaalikelpoisuuteen vaikuttaa myös läheisen asema. Jos henkilön hallintolain 28 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettu läheinen on kunnanhallituksen jäsen tai varajäsen, kunnanjohtaja, pormestari tai apulaispormestari, henkilö ei ole vaalikelpoinen tarkastuslautakuntaan. Jos edellä mainittu läheinen valitaan kunnanhallituksen jäseneksi tai varajäseneksi tai pormestariksi tai apulaispormestariksi, henkilö menettää vaalikelpoisuuden tarkastuslautakuntaan.

Perusteena vaalikelpoisuuden rajoituksille on mm. se, että kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta (38 ja 39 §). Kunnanjohtaja tai pormestari johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan hallintoa, taloudenhoitoa sekä muuta toimintaa (38 §). Kunnan tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja tai pormestari (113 §). Kunnanhallitus on tarkastuslautakunnan arviointityön keskeisin kohde.

Kunnan tai kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön henkilöstö ja toimitusjohtaja (75 §:n 4 kohta)

Kunnan ja kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa olevat henkilöt sekä toimitusjohtaja tai vastaavassa asemassa oleva eivät ole vaalikelpoisia tarkastuslautakuntaan. Kunnan tilintarkastus ulottuu konsernitilinpäätöksen kautta myös kunnan määräysvallassa oleviin yhteisöihin ja säätiöihin.

Yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 5 §:ssä tai 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu määräysvalta, on kunnan tytäryhteisö. Kuntakonserniin kuuluvat myös yhteisöt, joissa kunnan tytäryhteisö käyttää määräysvaltaa.

Oltava vaalikelpoisuus kunnanhallitukseen (75 §:n 5 kohta)

Tarkastuslautakuntaan ei voida valita henkilöä, joka ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen. Säännös rajaa vaalikelpoisuutta tarkastuslautakuntaan 73 §:ssä säädetyllä tavalla. Sovellettavaksi tulee myös vaalikelpoisuutta valtuustoon koskeva 72 §, kun vaalikelpoisia kunnanhallitukseen eivät ole henkilöt, jotka eivät ole vaalikelpoisia valtuustoon.

Lain 75 §:n 1-4 kohdissa tarkoitettujen henkilöiden lisäksi vaalikelpoisia tarkastuslautakuntaan eivät ole

- 72 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetut valtion virkamiehet
- 72 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetut kuntayhtymän palveluksessa olevat henkilöt
- 73 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetut liikeyritysten johtohenkilöt eivätkä
- 73 §:n 2 momentissa tarkoitetut henkilöstön edunvalvonnasta vastaavat henkilöt.

Tasa-arvolain vaalille asettamat vaatimukset

13-jäsenisessä lautakunnassa miehiä ja naisia on oltava vähintään suhteessa 13-6.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kv: valitusosoitus

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: Katariina Broman, valittu, tarkastuslautakunta, luettelot

Liitteet

- 9 Eronpyyntö, Tarkastuslautakunta, Broman
Katariina

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 26

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 30.10.2023

§ 358

Valtuustoaloite: Tekojääkentän rakentaminen kauppatorille KV

2616/00.01.01.03/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Liikuntajohtaja Aleks Nyström, 044 4831794

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mäkinen Mika

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi käsitellyksi.”

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 11.10.2023

§ 79

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta päättää antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosassa esitetyn.

Perusteluosa

KD valtuustoryhmä 22.5.2023:

"Kuluneena talvena ei energiansäästösyistä rakennettu tekojääkenttää kauppatorille (jäätori). Päätös oli mielestäni perusteltu esimerkin näyttämisen ja kaupungin oman säästötavoitteen saavuttamisen kannalta. Tulevana talvena tuskin puhutaan sähköenergian riittävydestä Olkiluoto 3:n tultua markkinoille. Olkiluoto 3 korvaa aiemman tuonnin Venäjältä, ja ylikin. Lisäksi tuulivoimakapasiteettia rakentuu kaiken aikaa lisää.

Sähkön hinnasta keskustelua todennäköisesti riittää ensi talvenakin. Muiden tekijöiden lisäksi hinta tulee riippumaan paljolti tuulisuudesta Suomessa ja muissa Pohjoismaissa, eli hinta pörssissä vaihtelee yleensä muutaman päivän sykleissä. Tekojääkentän käyttökustannuksiin voidaan vaikuttaa varustamalla se älykkäällä ohjauksella käyttäen sähköpörssi- ja tuuliennusteita jääkentän jäähdytyksen ajoituksessa. Lisäksi tarvitaan kyseiselle sähköliittymälle oma sähkönmyyntisopimus, jonka tariffiksi valitaan pörssihinta. Ohjauksen suunnittelu ja toteuttaminen voisi toimia esim. LAB:n opinnäytetyönä yhteistyössä Lahti Energian kanssa, joka tietävästi omistaa jäähdytyskompressoriaseman. Toki kentän jäähdytysjärjestelmä on käyttöönotettavissa ilman älykästä ohjaustakin.

Esitän, että ensi syksynä palaudutaan entiseen käytäntöön rakentamalla tekojääkenttä Lahden kauppatorille. Tekojääkenttä aikaistaa syksyllä ulkojäällä luistelua, varmistaa sen talven osalta ja pidentää luistelukautta keväällä. Kauppatorille rakennettavan tekojääkentän sijainti on käyttäjien kannalta erinomainen ja samalla se elävöittää kaupunkikeskustaa ja toria sekä edistää liikuntaa."

Vastaus valtustoaloitteeseen

Lahden kaupunki on investoinut Kisapuiston tekojääkentän, joka aukeaa yleisölle marras-joulukuussa 2023. Kahden tekojääkentän jäädyttäminen näin lähekkäin ei ole perusteltua. Liikuntapalveluilla ei ole erillismäärärahaa torin tekojään kustannuksia varten. Torilla aiemmin olleen tekojään ylläpidosta on vastannut kaupunkiympäristön palvelualue ja tekojään rakentamisesta urakoitsija. Torin tekojään vuosikustannus on ollut 100 000 €. Lahden kaupungin energiansäästö ohjelma jatkuu myös talvella 2023–2024.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kv: muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Lautakunta: kh

Kh: kv

Kv: -

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite, tekojääkentän rakentaminen
- 0 kauppatorille

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 26

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 30.10.2023

§ 359

Valtuustoaloite: Lahden kaupunki aloittaa kokeilun, jossa kännykät jätetään kaikissa Lahden kouluissa kännykkäparkkeihin KV

604/00.01.01.03/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Palvelupäällikkö Kirsikka Saresma p. 044 482 6409

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mäkinen Mika

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

“Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi.”

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 10.10.2023

§ 85

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Opetus- ja kasvatusjohtaja Jämsén Virve

Päätösehdotus

Lautakunta antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosassa esitetyn.

Perusteluosa

Valtuutetut Kalle Aaltonen ja Ville Hälinen 30.1.2023:

”Valtuutetun aloiteoikeutta hyödyntäen esitän, että Lahden kaupunki aloittaa kokeilun, jossa kännykät jätetään kaikissa Lahden kouluissa kännykkäparkkeihin tjms. koulupäivien/oppituntien ajaksi. Kännykät nousee esiin suurena oppitunteja ja oppilaiden keskittymistä oppitunneilla häiritseväksi sekä koulukiusaamista lisäävänä tekijänä.

Viime aikaiset uutiset Suomen koulujen oppimistulosten nopeasta heikkenemisestä edellyttää näihin asioihin puuttumista ja opettajien antamaan palautteeseen reagointia.”

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Valtuustoaloitteessa esitetään, että mobiilipuhelimet tulisi kerätä oppilailta pois koulupäivän tai ainakin oppituntien ajaksi, koska ne häiritsevät keskittymistä oppitunneilla ja lisäävät koulukiusaamista.

Älylaitteiden (puhelin ja älykello) käytöstä koulussa ja mahdollisuudesta kieltää niiden käyttö on keskusteltu valtakunnallisesti kuluneen kevään ja alkusyksyn aikana. Suomen peruskouluissa perusopetuksen toimintaa ohjaavat Suomen perustuslaki, perusopetuslaki, perusopetuksen opetussuunnitelma (2016), oppilas- ja opiskeluhuoltolaki sekä väkivaltatilanteiden osalta myös rikoslaki. Suomen lait eivät yksiselitteisesti mahdollista ehdotettua käytäntöä edes kokeilumielessä. On todettu, että jos opettaja kerää puhelimet pois ennaltaehkäisevästi kaikilta oppilailta oppitunnin alussa, rajoitetaan oppilaiden

perusoikeuksia Suomen perustuslain 12§:n vastaisesti. Mobiililaitteiden osalta käytännön lainvoimaisuutta on koeteltu myös aluehallintovirastossa, jonka ratkaisussa todetaan, että mikäli puhelimet halutaan kerätä kaikilta oppilailta oppitunnin alussa pois, siihen on saatava oppilailta tai huoltajilta vapaaehtoinen suostumus. Tällöin tulee ratkaistavaksi myös mahdolliset korvausvelvollisuuskysymykset laitteiden rikkoutuessa keräys- tai palautusvaiheessa.

Perusopetuksessa säädetylle turvalliselle opiskeluympäristölle perustan luo YK:n Lapsen oikeuksien sopimus. Koulussa fyysisen turvallisuuden lisäksi on pidettävä huoli myös psyykkisestä ja sosiaalisesta turvallisuudesta. Oppilaita on suojattava väkivallalta, vahingoittamiselta, pahoinpitelyltä, laiminlyönniltä tai huonolta kohtelulta ja hyväksikäytöltä. Koulun tulee laatia ja päivittää järjestyssääntönsä yhdessä oppilaiden kanssa. Järjestyssääntöjen tarkoituksena on antaa kouluyhteisön turvallisuuden ja viihtyvyyden kannalta tarpeellisia määräyksiä käytännön järjestelyistä ja asianmukaisesta käyttäytymisestä.

Koulun järjestyssäännöissä ei voida kokonaan kieltää mobiililaitteiden tuomista kouluun, mutta järjestyssäännöillä voidaan rajoittaa mobiililaitteiden käyttöä; koulu voi edellyttää, että mobiililaitte on häiriötä aiheuttamattomassa tilassa opetuksen aikana. Mikäli oppilas tätä ohjetta rikkoo, eikä kehotuksesta huolimatta muuta toimintaansa, voidaan perusopetuslain perusteella ainoastaan tapauskohtaisesti ja viimeisenä keinona, ottaa puhelin haltuun, mutta tämä toimenpide voi kohdistua ainoastaan häiriötä aiheuttaneeseen oppilaaseen.

Välituntien osalta laintulkintana pidetään, että mobiililaitteiden käyttöä välitunneilla tai muina aikoina ei voida kokonaan kieltää.

Yksittäistapauksissa voidaan puuttua kännyköiden käyttöön, jos laitetta käytetään kiusaamis- tai häiritsemistarkoituksessa.

Puhelimen käyttö opetustarkoitukseen oppitunneilla

Älypuhelin on nykyään kaikkien saatavilla, ja näin ollen sen käyttö myös oppitunneilla esimerkiksi tiedonhankintaan ja erilaisiin tietopeleihin (Kahoot! ym.) on yleistynyt. Puhelimella saadaan tietokonetta nopeammin tarvittava sovellus auki. Perusopetuslain peruseriaate kuitenkin on, että opetus on oppilaalle maksutonta, ja koulusta saadaan kaikki oppimiseen tarvittavat välineet. Puhelin ei siis ole oppilaalle oppimisen kannalta välttämätön oppiväline. Puhelin tai älykello kulkevat kuitenkin nuoren mukana koko ajan, joten meidän tulee löytää muita ratkaisuja kaikkia tyydyttävään ja työrauhan takaavaan toimintatapaan koulussa.

Lahden perusopetus otti keväällä 2023 käyttöön valtuustoaloitedialogimallin. Ideana valtuustoaloitedialogissa on koota aloitteen tekijät sekä aloitteen aiheeseen liittyvät asiantuntijat yhteiseen dialogiin. Keskustelu toteutetaan Erätauco-menetelmää noudattaen. Dialogissa aloitteentekijöillä on mahdollisuus rakentavasti keskustellen tuoda esille taustaa aloitteelle ja toisaalta aloitteeseen vastaavilla on mahdollisuus kuvailla aloitteeseen liittyvän aiheen nykytilaa ja mahdollisia tulevaisuuden suunnitelmia. Keskusteluun kutsutaan tämän lisäksi myös muita aiheeseen liittyviä asiantuntijoita ja sidosryhmiä. Aiheen niin vaatiessa valtuustoaloitedialogi voidaan järjestää Skididialogina, jolloin keskusteluun otetaan mukaan lahtelaisia lapsia ja nuoria. Valtuustoaloitedialogissa ei pyritä yksimielisyyteen eikä tavoitteena ole ratkaisun löytäminen. Valtuustoaloitedialogi on tapa osallistaa, saada äänensä kuuluviin, kuulla erilaisia mielipiteitä ja ajatuksia, rakentaa yhteistä ymmärrystä sekä oppia ymmärtämään toisiamme paremmin. Käydyn dialogin ja siinä syntyneiden oivallusten perusteella saadaan

rakennettua vahvaa pohjaa valtuustoaloitteeseen laadittavalle vastaukselle.

Puhelimet pois koulupäivän aikana -valtuustoaloitedialogiin osallistui kahdeksan aikuista ja kolmetoista lahtelaista yläkoululaista.

Skidialogina toteutettu keskustelutilaisuus järjestettiin Tiirismaan koululla tiistaina 19.9. Ennen dialogin aloittamista neuropsykologi Tuomo Aro alusti tilaisuutta Älylaitteet ja oppiminen -puheenvuorolla.

Keskustelua aiheesta käytiin aktiivisesti. Todettiin, että tiedonhaun lisäksi puhelin on tärkeä sosiaalisten suhteiden, päivän työjärjestyksen tarkistamisen, musiikin kuuntelun, mutta toisinaan myös yksinäisten hetkien turva vaikkapa välitunnilla. Musiikin kuuntelu voi helpottaa tehtäviin keskittymistä ja toisinaan puhelimella on tärkeää varmistaa päivän kulku. Puhelin voi myös häiritä omaa ja muiden keskittymistä oppituntiin.

Keskustelun aikana puhelinten kerääminen ei lähtökohtaisesti saanut kannatusta valtaosan keskusteluun osallistuneiden keskuudessa. Osallistujien mielestä toimivampana tapana nähtiin yhteinen sopimus puhelinten käytöstä koulun arjessa ja yhteisen sopimuksen noudattaminen kaikkien kouluarjessa toimivien kesken.

Minkä tulisi muuttua, jotta puhelimet ja muut älylaitteet eivät riko psyykkisesti turvallisen ja oppimiseen keskittyvän oppimisympäristön periaatteita? Meillä on jo runsaasti tietoa siitä, miten älylaitteiden liikakäyttö vaikuttaa keskittymiskykyyn, nukahtamiseen ja rauhoittumiseen. Puhelimen käyttöön liittyy myös vastuu. Viisaasti verkossa ja kavereiden kanssa -keskustelua käydään koululaisten kanssa ensimmäisestä luokasta alkaen. Koulussa, mutta myös kodeissa, tulisikin säännöllisesti keskustella älylaitteiden älykkästä ja tarkoituksenmukaisesta käytöstä.

Peruskoulun tavoitteena on ohjata lapsia ja nuoria hyvinvointia tukevaan ja kestävään elämäntapaan, myös sosiaalisen median osalta. Koulussa tulee käydä entistä enemmän keskustelua siitä, mitkä valinnat ohjaajat nuorta arvostamaan omaa ja toisten työtä sekä työrauhaa. Medialukutaito, tiedon kriittinen tarkastelu ja arjen elämänhallinnan ja yhteistyön taidot ovat myös työelämässä menestymisen avaimia. Tavoitteenamme on hyvinvoiva nuori ja aikuinen.

Toimenpidesuunnitelma:

- Varmistetaan, että koulujen järjestyssäännöt mahdollistavat puuttumisen häiritsevään mobiililaitteiden käyttöön kouluaikana.
- Lapsia ja nuoria ohjataan koulussa systemaattisesti turvalliseen ja lainmukaiseen älylaitteiden käyttöön sekä digitaitojen kehittämiseen.
- Vahvistetaan kouluissa jo käytössä olevien, toimivien kännykkäparkkikäytänteiden kokeilua ja käyttöä yhteistyössä huoltajien kanssa.
- Lahtelaisten koulujen oppilaille selvitetään, mitä kiusaamiseen, (seksuaaliseen) häirintään ja lainvastaisiin tekoihin puuttumisen mallin mukainen toiminta tarkoittaa.
- Jatketaan vanhempien kanssa toteutettua yhteistyötä vanhemmuuden tukemiseksi sekä lisätään tietoisuutta älylaitteiden lapselle mukanaan tuomista uhkatekijöistä.
- Lahden perusopetuksessa jatketaan tunne- ja vuorovaikutus- sekä turvataitojen opetusta ikäkauteen sopivalla tavalla ensimmäisestä luokasta yhdeksänteen luokkaan jatkumona, koko peruskoulun kattaen.

- Koulujen toimintakulttuurissa vahvistetaan tavoitteellisesti lasten ja nuorten osallisuutta mm. säännöllisesti toteutettavilla luokkatunneilla, koulujen oppilaskuntakokouksissa ja skidialogeja jatkamalla. Osallisuutta vahvistamalla tuetaan yhteisöllisyyttä ja lisätään oman sekä toisten työn ja työrauhan kunnioittamista ja arvostamista.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kv: muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Lautakunta: kh

Kh: kv

Kv: -

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite: Lahden kaupunki aloittaa kokeilun, jossa kännykät jätetään kaikissa
- 1 Lahden kouluissa kännykkäparkkeihin

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 26

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 30.10.2023

§ 360

Valtuustoaloite: Puistoruokailun järjestäminen kesäaikana alle 16-vuotiaille KV

3546/00.01.01.03/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Vastuualuejohtaja Lasten ja Nuorten kasvu, Virve Jämsén,
p. 044 716 1328

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mäkinen Mika

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

“Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi.”

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 10.10.2023

§ 86

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosassa esitetyn selvityksen. Mikäli puistoruokailu päätetään järjestää kesällä 2024, tulee vuoden 2024 sivistyksen palvelualueen talousarvioon varata vähintään 14 000 euroa puistoruokailun järjestämiseksi.

Perusteluosa

Lahden sosiaalidemokraattinen valtuustoryhmä jätti 13.6.2022 Valtuustoaloitteen puistoruokailun järjestämisestä. Sivistyslautakunta antoi vastauksen valtuustoaloitteeseen puistoruokailun järjestämisestä 25.4.2023 § 41. Kaupunginvaltuusto palautti asian uudelleen käsittelyyn saatesanoilla: *“Aloitevastauksesta tulee käydä selkeämmin ilmi eri järjestöyhteistyökumppanit, heidän mahdollisuudet järjestää puistoruokailua Lahden alueella sekä tämän pohjalta kustannuslaskelmia. Tämän lisäksi alueellisen tasa-arvon takaamiseksi vastauksessa tulee olla selkeämmin otettu kantaa siihen, missä muissakin puistoissa kuin Launeen perhepuistossa ruokailua voidaan realistisesti järjestää ja selvittää sen kustannuksia.”*

Sivistyksen palvelualueen lasten ja nuorten kasvun vastuualue ja osallisuus ja hyvinvointi -palveluyksikkö on tehnyt lisäselvityksiä, tiedusteluja ja laskelmia puistoruokailun järjestämisestä viidellä alueella Lahdessa ensi vuonna. Alueet olisivat Laune, Kärpänen, Mukkula, Ahtiala ja Rakokivi. Ruokailuja järjestettäisiin esimerkiksi ajalla 3.6.–24.6.2024 klo 10–13 kaikilla viidellä alueella kerran viikossa maanantaista perjantaihin eli yhteensä kolme kertaa jokaisella alueella. Puistoruokailun lisäksi tapahtumissa on tärkeää perheiden kohtaaminen.

Valtuustoaloitteeseen vastataan lisäselvityksissä saatujen tietojen sekä laajemman verkoston mahdollisuuksien pohjalta. Suunnitelma

toteutuksesta on tehty siten, että puistoruokailun voisi toteuttaa esitetyssä laajuudessa, ei vain ruokajakeluna vaan perheiden kohtaamisena ennaltaehkäisevän ja vuorovaikutustyön näkökulmasta yhdessä eri toimijoiden kanssa.

Taustaa puistoruokailusta

Kesällä 2022 ja 2023 Lahden puistoruokailukokeilun järjestivät yhteistyössä Lahden lapsiperheiden kohtaamispaikkaverkosto. Mukana olivat Lahden seurakunta, Lahden ensi- ja turvakotiyhdistys ry, Lahden Diakonialaitos, Päijät-Hämeen hyvinvointialueen lapsiperheiden arjen tuen palvelut, Mannerheimin lastensuojeluliiton Lahden yhdistys ry, etelän alueen kumppanuuspöytä, avoin varhaiskasvatus ja etelän alueen aluekoordinaattori.

Puistoruokailua järjestettiin kesäkuussa kolmena päivänä ja jokaisella kerralla jaettiin 200 keittoannosta. Ruokailun järjestämispaikkana toimi Launeen perhepuisto, joka on sijainniltaan keskeinen ja tunnettu. Se tarjoaa myös valmista oheistoimintaa monen ikäisille lapsille ja nuorille.

Puistoruokailun kokonaiskoordinointi ja yhteistyö

Koko kaupungin puistoruokailujen koordinointi tai useamman tapahtuman koordinointi vaatii henkilöstö- ja talousresursseja sekä viestintä- ja ohjaamistaitoja, ruokajakelun järjestämistä lupineen ja tilajärjestelyineen. Tiedusteluja tehtiin niin kaupungin yksiköille kuin Lahden alueen yhdistyksille sekä seurakunnalle kokonaiskoordinoinnista tai osakoordinoinnista (esim. yksi tai useampi puistoruokailu).

Kohtaamispaikkaverkostosta Mannerheimin Lastensuojeluliiton Lahden yhdistys on vastannut aiemmin Launeen puistoruokailun

kokonaiskoordinoinnista. Koordinoinnista vastaaminen ei olisi kuitenkaan enää mahdollista vuonna 2024. MLL:n paikallisyhdistys olisi kuitenkin mielellään muulla tavalla mukana resurssiensa puitteissa ja mahdollisesti Launeella järjestettävässä ruokailussa. Tiedusteluja toiminnan koordinoinnista tehtiin MLL Lahden yhdistyksen lisäksi Lahden seurakuntayhtymälle, Ensi- ja turvakodille, Dilalle ja Harjulan Setlementille.

Lahden seurakuntayhtymä on myös järjestänyt vähävaraisille perheille perheruokailuja kesäkuussa 2023 kolmella alueella. Seurakunnalta saadun tiedon perusteella ruokailu on ollut tarpeellinen sekä merkityksellinen perheille. Toiminnan keskiössä on ollut perheiden ja lasten kohtaaminen. Lahden seurakuntayhtymä onkin ilmaissut valmiutensa resursoida kaksi lastenohjaajaa työntekijäresurssiksi eri alueilla järjestettäviin puistoruokailuihin kolmeksi viikoksi. Ruokailun rahoitukseen seurakuntayhtymä ei pysty osallistumaan. Yhtymä tekee mielellään yhteistyötä, eikä järjestä omaa erillistä ruokailua, mikäli suunniteltu yhteistyössä järjestettävä puistoruokailu toteutuu. Koko toiminnan koordinointi ja raportointi on mahdollista ostaa ostopalveluna seurakuntayhtymältä, josta löytyy sopiva työntekijä koordinoimaan puistoruokailua loppukeväästä alkaen sovitusti. Kyseisellä työntekijällä on kokemusta seurakunnan kesäperhekerhojen suunnittelusta ja toteutuksesta, sekä perhepuistoruokailun yhteistyöstä. Koordinaattorin palkkakustannukset operatiivisten kustannusten lisäksi tulisi huomioida vuoden 2024 talousarviossa. Palkkakustannus olisi 3800 euroa. Kaupunki vastaa toiminnan esivalmistelusta ja yhteistyön käynnistämisestä, johon tulee resursoida kaupungin työntekijän työpanosta.

Perheiden kohtaaminen ja lasten ohjelma ovat tärkeä osa tapahtumaa. Henkilöstöpalveluiden kanssa tehdään selvitystä yhden tai kahden osaikaisen koulunkäynninohjaajan työtehtävistä kolmen viikon ajaksi. Ohjaajat toteuttaisivat lapsille leikkiä ja toimintaa kaikilla viidellä alueella sekä auttaisivat käytännön järjestelyissä. Palkkakustannus olisi 1 600 tai 3 200 euroa.

Tiedusteluja tehtiin myös kaupungin yksiköille tapahtumien järjestämiseksi ja kokonaiskoordinoinnista vastaamiseksi tai osallistumiseksi tapahtumien toiminnan järjestämiseen. Muun muassa nuorisopalvelut vastasivat, että ajankohta on nuorisopalveluiden kiireisin aika vuodesta, jolloin työntekijäresurssi on sidottuna leiri- ja retki- sekä tilojen omaan kesätoimintaan.

Lasten ja nuorten kasvun vastuualueelta tai osallisuus ja hyvinvointi - palveluyksikössä ei ole myöskään henkilöstö- ja taloudellisia resursseja ottaa vastuulleen kokonaiskoordinaatiota ja tapahtumien järjestämistä.

Järjestämispaikat ja yhteistyötoimijat

Hyvinvointialueen Arjen tuki, MLL, Dila, Ensi- ja turvakoti ry:n henkilöstöä sekä Harjulan Setlementti pystyvät mahdollisesti osallistumaan puistoruokailun perheiden kohtaamiseen tai muun toiminnan järjestämiseen satunnaisesti ja rajoitetusti. Tarkkaa osallistujamäärää tai osallistumismahdollisuuksia ei ole vielä mahdollista luvata, koska järjestöjen henkilökuntamäärä ei ole vielä tiedossa. Hyvinvointialueen Arjen tuen palvelut eivät pysty sitoutumaan kesän 2024 puistoruokailun toimintaan tai kustannuksiin tällä hetkellä. Asiakastyö priorisoidaan puistoruokailutoiminnan edelle. Asiakastyön antaessa myöden osallistuvat arjen tuen työntekijät mielellään puistoruokailuun ja perheiden kohtaamiseen.

Järjestämispaikat:

Jotta puistoruokailu saavuttaisi kattavasti koko Lahden alueen, sitä olisi tarkoituksenmukaista järjestää seuraavilla alueilla:

- Ahtiala (seurakunnan tilat ja koulun piha), Ahtialan srk hoitaa ruoanjaon
- Mukkula (Tanssimäen kerho), Mukkulan Toimari vastaa mahdollisesta ruokajaosta
- Kärpänen/Metsäkangas (Kärpäsen koulu tai Harjunalustan srk-koti), Ahtialan srk hoitaa ruokajaon
- Laune (Launeen perhepuisto), mahdollisesti MLL hoitaa ruokajaon
- Rakokivi (monitoimitalo Loiston piha/kota), Nastolan Nasevan seniorit mahdollisesti hoitaa ruokajaon

Ruokailu voitaisiin järjestää viikon eri päivinä kaupungin eri paikoissa, jolloin taattaisiin myös kaupunkilaisten tasavertaiset mahdollisuudet osallistua ruokailuun asuinpaikasta riippumatta. Myös yhteistyökumppaneiden sitoutuminen edellä mainitun suunnitelman mukaisesti on mahdollista.

Puistoruokailun kustannukset

Kustannuksien kartoittamiseksi pyydettiin tarjous kouluille ja päiväkodeille ruokaa tuottavalta Päijät-Hämeen Ateriapalvelu Oy:ltä. Annoksen hinta vaihtelee 1,70 € - 3,50 € välillä/annos alv. 0 %. Edullisempi annos sisältää keiton, leivän, ruokajuomana veden. Ruokailun osallistuvat kuntalaiset ohjeistetaan tällöin tuomaan omat ruokailuastiat. Kalliimpi annos sisältää keiton tai laatikkoruoan ja

salaatin, leivän sekä maidon ja kertakäyttöastiat. Lisäksi kustannuksia tulee ruokakuljetuksesta 20 €/kerta. Minimiansios tilauksille on 30 annosta/kerta.

Muut operatiiviset kulut:

- koordinaattorin välilliset kustannukset (matkakulut 300 euroa)
- koordinaattori srk (toukokuu 50 % työajasta, kesäkuu 100 %, 3500 euroa); järjestämis- ja raportointivastuu
- yksi tai kaksi osa-aikaista koulunkäynnin ohjaajaa (3 viikkoa, henkilöstöpalvelut 1600 tai 3200 euroa)
- mahdolliset vahtimestaripalvelut ovien avaamiseen tai siivouskulut (500 euroa)
- kertakäyttöastiat (500 euroa)
- markkinointi: Uusi Lahti, Nastola-lehti 3 mainosta; julisteet, flyerit (1500 euroa; mahd. Kumppanuuspöytien käyttötaloudesta)
- ruokajakopalvelu 100 euroa/krt (3000 euroa; mahd. Kumppanuuspöytien käyttötaloudesta)
- kuivahävikkiruokatoimitukset 100 euroa/krt (600 euroa, jos 2 krt/vko)
- pöydät, tuolit, muut aineet, tarvikkeet, luvat, vakuutukset, Teosto? (300 euroa)

Puistoruokailun kokonaiskulut edullisemmalla ateriovaihtoehtolla (1,70 euroa/ateria) olisivat 18 260 euroa. Mikäli aterioiksi valittaisiin kalliimpi vaihtoehto (3,50 euroa/ateria), olisivat kokonaiskulut 21 500 euroa. Ennakkoarvioinnin mukaan kumppanuuspöytien käyttötaloudesta olisi mahdollista kattaa 3000 euroa.

Lisämäärärahatarve vuoden 2024 talousarvioon olisi vähintään 13 660 vuonna 2024.

Minimilisämäärärahatarve vuodelle 2024:

Paikka	Yksikköhinta	Määrä	Ateria	Kuljetus	Jakelu	Kerrat	Yhteensä
Ahtiala	1,70 €	100	170,00 €	20,00 €	100,00 €	3	870,00 €
Mukkula	1,70 €	100	170,00 €	20,00 €	100,00 €	3	870,00 €
Metsäkangas	1,70 €	100	170,00 €	20,00 €	100,00 €	3	870,00 €
Laune	1,70 €	200	340,00 €	20,00 €	100,00 €	3	1 380,00 €
Nastola	1,70 €	100	170,00 €	20,00 €	100,00 €	3	870,00 €
Koordinaattorin palkkakulut (3 vk 100 % + 4 vk 50 %)							3 500,00 €
Koordinaattorin välilliset kulut, esim. matkakulut							300,00 €
Mahdolliset vahtimestaripalvelut, siivouskulut							500,00 €
Työntekijä (3 viikkoa 100 %)							1 600,00 €
Kertakäyttöastiat							500,00 €
Kuivahävikkiruokatoimitukset							600,00 €
Pöydät, tuolit ja luvat							300,00 €
Mainonta - Uusi Lahti, Nastola-lehti 3 mainosta							1 500,00 €
				Kokonaiskustannus			13 660,00 €

Muut tiedustelut ja selvitykset

Avoin Ovi ry vastasi myönteisesti tiedusteluun mahdollisista kuivahävikkiruokatoimituksista (leipä, pulla, puurojauhot, murot, keksit tms.) esim. 2 krt/vko sovittuun paikkaan. Kuljetus- ja palvelukulut olisivat 100 euroa/kuljetus. Kuljetus voidaan toimittaa suoraan tapahtumapaikalle tai koontipaikkaan, jossa koordinoinnista vastaavat työntekijät toimittaisivat tarvittavan määrän kuivaruokia jakoon tapahtumapaikoille. Perheille tarjotaan mahdollisuutta ottaa mukaansa kuivahävikkiruokaa.

Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu voisi olla apuna etsimässä kumppaneita tapahtumiin. He tarjoavat mahdollisesti liikuntapalveluiden kautta liikuntaneuvoja, nuorisopuolelta harrasteasiaa ja kaupungin kanssa yhteistyössä etsivät sopivia urheiluseurakumppaneita kesäkuun päiviin. Myös työntekijät voivat tarvittaessa olla järjestämässä toimintaa perheille yhteistyössä edellä mainittujen kumppaneiden kanssa.

Yhdessä Päijät-Häme -hanke suhtautui asiaan myönteisesti ja voisi olla apuna markkinoinnissa, tiedottamisessa ja verkostoitumisessa.

Lahden lähimmäispalvelu on valmis tukemaan viestinnässä ja vapaaehtoistoimijoiden mukaan saamiseksi. Muilta osin ei ole resursseja koordinointiin tai ruokajakoon.

Finfami, mielenterveys- ja lapsiperheiden tuki on mukana kolmella eri alueella yhden päivän yhden työntekijän työpanoksella.

DILAn Yhteisökärpänen on lupautunut tulemaan vähintään yhteen puistoruokailupäivään kohtaamistyöhön.

Lahden kumppanuuspöydille esitetään mahdollisuutta tukea kaikkia puistoruokailuja ja vähävaraisia perheitä siten, että jokainen pöytä osallistuisi ruokajakopalvelukustannuksiin sekä tapahtumamarkkinointiin.

Ruokajakelupalvelua Rakokivessä tiedusteltiin myös Lions Club Nastola Helmiltä, mutta hallitus ilmoitti, ettei heiltä riitä kesäkuussa resursseja ruokajakoon.

Launeen perhepuiston tilat ovat käytettävissä, sillä kesätoiminta kerhoissa pyörii koko ajan. Varhaiskasvatuksen henkilökunnan osallistumista puistoruokailutapahtumiin ei ole mahdollista tässä vaiheessa vuotta luvata.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 22.05.2023

§ 49

Päätös

Kaupunginvaltuusto palautti asian uudelleen valmisteltavaksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi.

Käsittely

Keskustelun kuluessa valtuutettu Siru Heromaa-Karjalainen teki seuraavan palautusehdotuksen:

"Esitän, että aloite palautetaan uudelleen käsittelyyn saatesanoilla: aloitevastauksesta tulee käydä selkeämmin ilmi eri järjestöyhteistyökumppanit, heidän mahdollisuudet järjestää puistoruokailua Lahden alueella sekä tämän pohjalta kustannuslaskelmia. Tämän lisäksi alueellisen tasa-arvon takaamiseksi vastauksessa tulee olla selkeämmin otettu kantaa siihen, missä muissakin puistoissa kuin Launeen perhepuistossa ruokailua voidaan realistisesti järjestää ja selvittää sen kustannuksia."

Ehdotusta kannatettiin.

Julistettuaan keskustelun asian palauttamisen osalta päättyneeksi puheenjohtaja totesi, että valtuutettu Heromaa-Karjalainen mm.

valtuutettu Kalle Aaltosen kannattamana oli tehnyt edellä mainitun kannatetun ehdotuksen asian palauttamisesta uudelleen valmisteltavaksi. Puheenjohtajan selostus hyväksyttiin.

Tämän jälkeen valtuusto hyväksyi yksimielisesti valtuutettu Heromaa-Karjalaisen tekemän palautusehdotuksen.

Näin ollen kaupunginvaltuusto palautti asian uudelleen valmisteltavaksi.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.05.2023

§ 163

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

“Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi.”

Käsittely

Puheenjohtaja Sirkku Hildén ja jäsen Minna Lampinen ilmoittivat olevansa esteellisiä. Esteellisyydet todettiin hallintolain 28 § 1 momentin 5 kohdan perusteella.

Sirkku Hildén ja Minna Lampinen poistuivat asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Puheenjohtajana tämän pykälän aikana toimi I varapuheenjohtaja Kalle Aaltonen ja pöytäkirjan tarkastajana varajäsen Jari Rissanen.

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 25.04.2023

§ 41

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosassa esitetyn.

Perusteluosa

Lahden sosialidemokraattinen valtuustoryhmä 13.6.2022:

”Me allekirjoittaneet, valtuutetun aloiteoikeutta käyttäen esitämme, että Lahden kaupunki selvittää minkälaiset mahdollisuudet Lahdessa olisi järjestää puistoruokailua kesäaikaan alle 16-vuotiaille. Tavoitteena tulee olla etenkin pienituloisten perheiden tukeminen kesäaikana, kun koulut ovat kiinni. Kesäaika on monelle pienituloiselle perheelle vaikeaa aikaa, ja puistoruokailun kautta tarjottu ruoka saattaa olla päivän ainoa lämmin ruoka. Lisäksi puistoruokailu tarjoaa mahdollisuuden sosiaaliin kontakteihin ja matalan kynnyksen kohtaamiseen.

Lahden eteläinen kumppanuuspöytä on tänä kesänä mukana tukemassa puistoruokailua, joka toteutetaan järjestöyhteistyössä Launeen perhepuistossa kolmena päivänä kesäkuun aikana. Tampereen kaupunki järjesti viime kesänä pilottiruokailun, joka laajeni tänä vuonna

koskemaan viittä eri paikkaa Tampereen alueella neljänä päivänä viikossa. Muissa isoissa kaupungeissa, kuten Helsingissä, puistoruokailua on järjestetty jo 1940-luvulta lähtien arkipäivisin.

Esitämme, että Lahden kaupunki selvittää, miten Lahdessa voitaisiin järjestää useampana päivänä viikossa kesäaikana puistoruokailu siten, että kaikilla lahtelaisilla alueilla olisi lapsiperheiden mahdollisuus osallistua puistoruokailuun. Alueet voisivat olla esimerkiksi kumppanuuspöytien aluejakomallin mukaiset. Selvityksessä tulee arvioida, miten puistoruokailu voitaisiin toteuttaa järjestöyhteistyössä. Lisäksi tulee arvioida puistoruokailun kustannuksia sekä vaikutuksia sosiaalisesta näkökulmasta. Selvityksessä tulee hyödyntää tänä kesänä järjestettävän kokeilun tuloksia.”

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Kesällä 2022 puistoruokailukokeilun järjestivät yhteistyössä Lahden lapsiperheiden kohtaamispaikkaverkosto. Mukana olivat Lahden seurakunta, Lahden ensi- ja turvakotiyhdistys ry, Lahden Diakonialaitos, Päijät-Hämeen hyvinvointialueen lapsiperheiden arjen tuen palvelut, Mannerheimin lastensuojeluliiton Lahden yhdistys ry, etelä alueen kumppanuuspöytä, avoin varhaiskasvatus ja etelän alueen aluekoordinaattori.

Puistoruokailua järjestettiin kolmena päivänä (8.6, 1.6 ja 22.6) ja jokaisella kerralla jaettiin 200 keittoannosta. Ruokailun järjestämispaikkana toimi Launeen perhepuisto, joka on sijainniltaan keskeinen ja tunnettu, tarjoten myös valmista oheistoimintaa monen ikäisille lapsille ja nuorille.

Puistoruokailun järjestämismahdollisuuksia kesällä 2023 on kartoitettu. Lahden lapsiperheiden kohtaamispaikkaverkosto tulee järjestämään myös tulevana kesänä puistoruokailua vuoden 2022 käytäntöjä

vastaavalla tavalla 200:lle henkilölle. Puistoruokailut on suunniteltu järjestettävän 7.6, 14.6 ja 21.6.

Puistoruokailun järjestämisessä tarvitaan ruokakustannusten lisäksi riittävä määrä henkilökuntaa. Mikäli ruokaa jaetaan esimerkiksi kaksisataa annosta ja jakoaika on kaksi tuntia, arvioitu tarvittava henkilökuntamäärä on kolmesta neljään työntekijään. Lisäksi ruokailun järjestämiseen tarvitaan mm. elintarvikelupa ja henkilö, joka koordinoi kokonaisuudessaan puistoruokailun järjestämistä.

Keskeiseksi ruokailun järjestämispaikaksi on koettu Launeen perhepuisto. Perhepuiston sijainti on keskeinen sekä tunnettu kaupunkilaisten keskuudessa ja palvelee näin ollen eri asuinalueen lapsiperheitä. Siellä on tarjolla myös monipuolista oheistoimintaa monen ikäisille lapsille ja nuorille. Kesällä 2022 oli puistoruokailupäivinä myös toimijoiden järjestämää ohjelmaa ja kävijöillä oli mahdollisuus kohdata alueellisia lapsiperhetoimijoita. Launeen perhepuiston puitteet antavat hyvät mahdollisuudet sosiaalisiin kontakteihin niin kuntalaisten kesken kuin myös eri järjestöjen työntekijöille ihmisten kohtaamiseen, keskusteluun ja tukeen.

Aloitteessa yhtenä tavoitteena oli pienituloisten perheiden tukeminen kesäaikana. Jo viime kesän kokemuksen perusteella voidaan todeta, että tämän kaltaisella puistoruokailulla saavutetaan aloitteessa mainittu kohdejoukko verrattain hyvin.

Kustannuksien kartoittamiseksi pyydettiin tarjous kouluille ja päiväkodeille ruokaa tuottavalta Päijät-Hämeen Ateriapalvelu Oy:ltä.

Annoksen hinta vaihtelee 1,70 € - 3,50 € välillä/ annos, alv. 0 %.

- Edullisempi annos sisältää keiton, leivän, ruokajuomana vesi, ruokailijat tuovat omat ruokailuastiat.

- Kalliimpi annos sisältää keiton/ laatikkoruoan ja salaatin, leivän ja maidon sekä kertakäyttöastiat.

Lisäksi kustannuksia tulee kuljetuksesta 20 euroa/ kerta. Minimiansos tilauksille on 30 annosta/ kerta.

Mikäli puistoruokailu järjestettäisiin 200 henkilölle, tulisi edullisemman annoksen mukaisen tarjoilun kustannuksiksi 360 €/kerta ja kalliimman annoksen mukaisen tarjoilun kustannuksiksi 720 €/kerta. Jos puistoruokailu järjestettäisiin koulun loma-ajalla (ma-pe) 3.6.-8.8 2024 yhteensä 200:lle henkilölle, olisivat kustannukset edullisemman annoksen tarjoilusta 15 120 euroa ja kalliimman annoksen tarjoilusta 30 240 euroa. Kustannuksissa tulisi myös huomioida, että koko kesän ajan (ma-pe) järjestettävä ruokailu edellyttäisi merkittävästi enemmän henkilöstöresursseja ruokailun järjestämiseksi. Kolmannen sektorin työvoimaresursseilla ruokailuja ei olisi joka päivä mahdollista järjestää. Näin ollen kaupungin tulisi varautua rekrytoimaan henkilöstöä kesäruokailun järjestämiseksi. Mikäli puistoruokailu järjestettäisiin jokaisella kolmella alueella, kasvaisivat ruokakustannukset ja työntekijöiden tarve oleellisesti.

Säännöllisen, koko kesän ajan järjestettävä puistoruokailu vaatisi usean henkilön työpanoksen tapahtuma-aikana sekä henkilöresurssin ruokailun järjestämisen koordinointiin Lahden kaupungin organisaatiosta. Lasten ja nuorten kasvun vastualueen budjetista ei ole osoittavissa määrärahoja ruokatarjoilun kustannusten kattamiseksi ja tarvittavan henkilöstön rekrytoimiseksi. Lahden kaupungin varhaiskasvatus tarjoaa kuitenkin Launeen perhepuiston tilat kesällä 2023 puistoruokailun järjestämiseen 7.6, 14.6 ja 21.6, Lisäksi lasten ja nuorten kasvun vastualue osallistuu aluekoordinaattorin työpanoksella Lahden lapsiperheiden kohtaamispaikkaverkoston puistoruokailun järjestämiseen edellä mainittuina päivinä.

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 26

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kv: muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Lautakunta: kh

Kh: kv

Kv: -

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite: Puistoruokailun järjestäminen kesäaikana alle 16-
- 2 vuotiaille

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 30.10.2023

§ 361

Valtuustoaloite: Lahden kaupungista imetysmyönteinen työpaikka KV

4121/00.01.01.03/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Henkilöstöjohtaja Mira Keitaanranta, p. 050 559 4065

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mäkinen Mika

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

“Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi.”

Perusteluosa

Valtuutettu Anna Kaisa Kupiainen ym. 24.8.2023:

”Lahden kaupungista imetysmyönteinen työpaikka

Imettävien vanhempien toiveet työhönpaluusta ja imetyksestä on voitava jatkossa sovittaa paremmin yhteen. Perhevapaa uudistuksen tavoite on ollut, että vapaat jakautuvat jatkossa tasaisemmin lapsen vanhempien välille. Uudistus on historiallinen ja edistää niin työelämän

tasa-arvoa kuin molempien vanhempien oikeuksia ja mahdollisuuksia hoitaa lasta kotona.

Imetys edistää imettävän vanhemman ja lapsen terveyttä. Suomessa suositellaan täysimetystä 4-6 kuukauteen asti ja tämän jälkeen osittaisimetystä vähintään vuoden ikään saakka. WHO suosittelee jatkamaan imetystä siihen saakka, kun lapsi on kaksivuotias. Töihin palaaminen ei saa olla este imetyksen jatkamiselle, jos imettävä vanhempi ja lapsi toivovat imetyksen jatkoa. Työpaikoilla voidaan tukea imetystä monin konkreettisin tavoin: joustava työaika, mahdollisuus taukoihin, rauhallinen tila imetykselle (muu kuin wc-tila) tai rintamaidon pumppaamiselle (muu kuin wc-tila) sekä mahdollisuus säilyttää pumpattua maitoa. Työyhteisön myönteinen ilmapiiri imetykselle on avainasemassa.

Tarvitaan koko yhteiskunnan imetysmyönteistä asennetta, ja aivan erityisesti imetyksen jatkumisen mahdollistamista työpaikoilla. Suomi ei esimerkiksi ole ratifioinut ILO:n äitiyssuojelusopimusta (ILO:n yleissopimus n:o 183), jossa käsitellään muun muassa imetystä työpaikoilla tai päivittäisen työajan lyhentämistä imetystä varten. Suomessa on puhuttu perheystävällisistä työpaikoista jo kauan. Perheystävällisyyttä voisi edistää myös imetysmyönteisyyttä lisäämällä.

Me allekirjoittaneet valtuutetut ehdotamme, että Lahti ryhtyy edistämään imetysmyönteistä ilmapiiriä omilla työpaikoillaan sekä tekee konkreettisia toimenpiteitä esimerkiksi vauvan imetyksen ja maidon pumppaamisen mahdollistamiseksi työpäivän aikana työaikajärjestelyin, mahdollisuudella taukoihin, tarjoamalla imetykselle ja/tai pumppaukselle rauhallisen tilan (muun kuin wc-tilan) ja mahdollisuuden säilyttää rintamaitoa. Samalla kaupunki voi toimia suunnannäyttäjänä mainitsemalla imetysmyönteisyydestään esimerkiksi

rekrytoinnin yhteydessä ja kannustaa Lahden alueella toimivia yrityksiä ja muita työnantajia imetysmyönteisyyteen.”

Vastaus aloitteeseen

Lahden kaupungin henkilöstöpoliittisten linjausten mukaan kaupungin tavoitteena on tukea työelämän ja perhe-elämän yhteensovittamista kiinnittämällä huomiota työjärjestelyihin. Lahden kaupunki huomioi eri elämänvaiheissa olevien työntekijöiden yksityiselämän ja työn yhteensovittamisen myönteisellä suhtautumisella erilaisiin työtä koskeviin järjestelyihin. Esihenkilöitä ja työyhteisöjä kannustetaan keskusteluun arkisista ja konkreettisista keinoista siihen, miten työtä ja yksityiselämää voidaan yhteensovittaa.

Imetysmyönteisen työpaikan luomisessa toteutetaan arkisia tekoja työpaikoilla. Tärkeintä on myönteinen suhtautuminen imetyksen ja työnteon yhdistämiseen sekä joustava ja mahdollistava asenne. Imetysmyönteisiä käytäntöjä voidaan työpaikalla kehittää yhdessä työntekijöiden kanssa. Mikäli työssä etätyö ei ole mahdollista, esim. maidon pumppaukseen on mahdollista käyttää työpaikan lepotilaa (työturvallisuuslain 48 § mukaan työpaikalla tai sen välittömässä läheisyydessä on työntekijöiden käytettävissä oltava työn luonne ja kesto sekä työntekijöiden lukumäärä huomioon ottaen riittävät ja asianmukaisesti varustetut peseytymis-, pukeutumis- ja vaatteiden säilytystilat, ruokailu-, lepo- ja käymälätilat sekä muut henkilöstötilat. Raskaana olevilla naisilla ja imettävillä äideillä on tarvittaessa oltava mahdollisuus mennä lepohuoneeseen tai muuhun sopivaan paikkaan lepäämään.) Lepo/taukotilan yhteydessä on jääkaappi, jossa maitoa voi säilyttää. Lepo/taukotilojen viihtyisyyttä on mahdollisuus lisätä kaluste- ja valaistusjärjestelyin jo yleisen viihtyvyyden lisäämiseksi.

Elokuussa 2022 tuli voimaan perhevapaaudistus, jonka tavoitteena on jakaa perhevapaita tasaisemmin vanhempien kesken. Lisäksi uudistus on mahdollistanut entistä paremmin perhe-elämän ja työnteon yhdistämisen. Kaupungilla on erilaisia työtehtäviä, joissa työajat ja työaikajärjestelyt vaihtelevat työn luonteen mukaisesti. Työtehtävien reunaehdot huomioiden on töihin palaavan mahdollista jatkaa imettämistä/maidon pumppausta töihin paluusta huolimatta. Kunnallisiin virka- ja työehtosopimuksiin tai työaikalainsäädäntöön ei sisälly imetystaukoja koskevia määräyksiä, mutta imettäjän on mahdollista käyttää virka- ja työehtosopimusten mukaisia taukoja myös imetykseen. Monissa tehtävissä on mahdollista tehdä työtä myös monipaikkaisesti ja/tai käyttäen liukuvaa työaikaa, jolloin imettäminen on luonnollisesti helpommin järjestettävissä.

Lahden kaupunki tavoittelee koko työuran kattavaa laadukasta ja hyvää työelämää. Imetysmyönteisen työpaikan luonnissa ei toteuteta erillisiä toimenpiteitä vaan jatketaan hyvää työnantajapolitiikkaa ja kannustetaan työyhteisöjä työelämän yhteiseen kehittämiseen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kv: muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Lautakunta: kh

Kh: kv

Kv: -

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite, Lahden kaupungista imetysmyönteinen
- 3 työpaikka

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 26

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 30.10.2023

§ 362

Valtuustoaloite: Lahden kaupunki järjestää kouluissaan opetuksenaan tietoa oppilailleen uudesta seksuaalirikoslainsäädännöstä KV

599/00.01.01.03/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Palvelupäällikkö Kirsikka Saresma p. 044 482 6409

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mäkinen Mika

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

“Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi”

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 10.10.2023

§ 87

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Vastuualuejohtaja, Lasten ja Nuorten kasvu Jämsén Virve

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosassa esitetyn.

Perusteluosa

Valtuutetut Tuija Saloranta ja Niko Liukkonen 30.1.2023:

"Esitämme, että Lahden kaupunki järjestää kouluissaan, joko yläasteella ja/tai lukioissa ja/muissa oppilaitoksissaan tai opetusryhmissään valitsemansa tahon kanssa (esimerkiksi opettaja, poliisi tai lakimies) opetuksenaan tietoa oppilailleen uudesta seksuaalirikoslainsäädännöstä.

Opetuksen muoto on Lahden kaupungin valittavissa, mutta tiedon on saavutettava mahdollisimman moni oppilas.

Seuraava perusteluosa on vahvasti kytköksissä asiakirjaan "Hallituksen esitys HE 13/2022 vp

- Hallituksen esitys eduskunnalle seksuaalirikoksia koskevaksi lainsäädännöksi".

Lahdessa 2017–2021 ilmoitetut seksuaalirikokset ovat kasvaneet 75 kappaleesta 106 kappaleeseen ja samalla aikavälillä raiskaukset ovat kasvaneet 23 kappaleesta 46 kappaleeseen eli määrä on kaksinkertaistunut.

Ess:n tietojen mukaan viime vuonna ryhmälle, joka tutkii väkivalta-ja seksuaalirikoksia Päijät- Hämeessä tuli tutkittavaksi 191 tapausta ja loppuvuodesta 2022 rikosepäilyjä oli tullut tutkintaan jo 233. Kasvua oli jo tuolloin yli 40 tapausta.

Uuden seksuaalilainsäädännön suurimmat muutokset

Keskeinen muutos raiskausrikosta koskevan säännöksen muuttamisessa on sen muuttuminen suostumusperusteiseksi. Raiskauksen keskeinen tunnusmerkki on nyt se, että rangaistavaa on sukupuoliyhteydessä oleminen sellaisen henkilön kanssa, joka ei osallistu siihen vapaaehtoisesti. Tämä toistuu vastaavalla tavalla muissakin seksuaalirikoksissa.

Uutta lainsäädännössä on myös se, että seksuaalisen kuvan luvaton levittäminen on säädetty seksuaalirikoksena rangaistavaksi.

Uusi rikosnimike, seksuaalinen kajoaminen, koskee lievimmillään seksuaalista itsemääräämisoikeutta olennaisesti loukkaavia seksuaalisia tekoja. Seksuaalisesta kajoamisesta säädettiin myös törkeä tekomuoto.

Lapsiin kohdistuvien seksuaalirikosten osalta kontrollijärjestelmä on tehostunut. Esimerkiksi poliisin tietoon tulleiden lapsiin kohdistuvien hyväksikäyttörिकosten määrä on noin kuusinkertaistunut vuosina 1980—2019.

Tietoisuus lapsiin kohdistuvien seksuaalirikosten luonteesta (rikosten vahingolliset vaikutukset sekä piiloon jäämisen ja myöhäisen ilmitulon riski) on lisääntynyt. Tämä on johtanut ilmoittamisalttiuden lisääntymiseen (myös viranomaisille asetettu ilmoitusvelvollisuus) ja rikosten selvittämistapojen tehostumiseen.”

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Lahden perusopetuksen toimintaa kouluissa ohjaa perusopetuksen opetussuunnitelma (2016), perusopetuslaki (29§ ja 35§ ja 36 c §), oppilas- ja opiskeluhoitolaki 13§ sekä väkivaltatilanteiden osalta myös rikoslaki. Perusopetuksessa säädetylle turvalliselle opiskeluympäristölle perustan luo YK:n Lapsen oikeuksien sopimus. Koulussa fyysisen

turvallisuuden lisäksi on pidettävä huoli myös psyykkisestä ja sosiaalisesta turvallisuudesta. Oppilaita on suojattava väkivallalta, vahingoittamiselta, pahoinpitelyltä, laiminlyönniltä tai huonolta kohtelulta ja hyväksikäytöltä. Tätä varten peruskouluissa on useampikin opiskeluympäristön turvallisuuteen liittyvä suunnitelma; lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä, suunnitelma kurinpitokeinojen ja kasvatuskeskustelujen käyttämisestä sekä niihin liittyvistä menettelytavoista ja järjestyssäännöt.

Koululle asetettujen opillisten tavoitteiden lisäksi koulun toimintakulttuurin toteuttaminen on tietoista ja suunnitelmallista kehittämistyötä. Hyvinvoinnin ja turvallisen koulupäivän näkökulma ulottuu kaikkeen koulun toimintaan ja ohjaa jokaisen työskentelyä. Koulun toimintakulttuurissa keskeistä on oppilaiden osallisuus, kunnioittavan vuorovaikutuksen sekä yhteisön vuorovaikutussuhteiden ja luottamuksen ilmapiirin vahvistaminen. Laillisuuskasvatus kuuluu osana laajaan tunne- ja turvataitojen oppimiseen.

Jokaisessa lahtelaisessa koulussa toimii yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä, jonka tehtävänä on laajasti vahvistaa, seurata ja kehittää koulujen hyvinvointia. Toimintaa ohjaa kolmen vuoden välein päivitettävä yhteisöllisen opiskeluhoollon asiakirja. Lahden perusopetuksen opiskeluhooltosuunnitelmassa (liite 1) sivuilla 28- 32 on kuvattu kiusaamisen, häirinnän, syrjinnän ja väkivallan ehkäisy ja siihen puuttuminen Lahden perusopetuksen kouluissa. Tämän toimintamallin mukaisesti oppilaita rohkaistaan ilmoittamaan aikuiselle havaitsemastaan tai kohtaamastaan kiusaamisesta tai häirinnästä. Ilmiön yhteinen käsitteleminen jokaisella vuosiluokalla oppilaan ikätason mukaisesti auttaa oppilaita tiedostamaan omat koskemattomuutensa rajat ja tunnistamaan häirinnän erilaiset muodot.

Samalla opiskelija oppii, mitä tarkoittaa kunnioittava käyttäytyminen, miten ja miksi koulussa puututaan epäasialliseen toimintaan, mutta myös keinoja siihen, miten toimia ahdistavissa tilanteissa. Näitä taitoja harjoitellaan osana koulupäivää ja -viikkoa.

Tunne- ja vuorovaikutus- sekä turvataidot muodostavat kokonaisuuden opetussuunnitelmassa. Näiden taitojen opettelua ja tilanteiden ratkomista tapahtuu luokkayhteisöissä lähes päivittäin, kun lapset harjoittelevat yhdessä toimimisen taitoja. Opetussuunnitelmaan tunne- ja turvataitojen sisältöjä on kirjattu siten, että teemoja käsitellään tavoitteellisesti 1–2-luokilla ympäristöopissa ja uskonnossa, vuosiluokilla 3–6 ympäristöopissa ja yhteiskuntaopissa sekä yläkoulussa vuosiluokilla 7–9 ainakin terveystiedon ja yhteiskuntaopin oppisisällöissä. Terveystiedon osalta opetussuunnitelmaan sisältyy 8. luokalla seksuaalikasvatus ja siihen liittyvän lainsäädännön käsittely. Tämän lisäksi näitä sisältöjä on kirjattu yläkoulun luokkatuntien teemoiksi, joita lukuvuodesta 2022–2023 alkaen on ohjeistettu toteutettavaksi vähintään kerran kuukaudessa. Opetussuunnitelman mukaisissa eri oppiaineiden oppisisällöissä sekä yläkoulun luokkatuntien teemojen käsittelyssä huomioidaan lainsäädännön muutokset.

Kiusaamisen, häirinnän ja väkivallan vastainen työ

Erilaiset oppilaille tehdyt kyselyt kuten myös kouluarjen havainnot kertovat siitä, että kouluikäisten sosiaalisessa mediassa tapahtuva kiusaaminen ja häirintä ovat merkittävästi lisääntyneet, samoin kuin grooming eli alaikäisten houkuttelu kyseenalaisten asioiden tekemiseen.

TUTKA on Päijät-Hämeen turvataitokasvatusmalli. Malli suunniteltiin vuosina 2019–2021 oppilashuollon seudullisena hankkeena. Hankkeen tavoitteena oli koota ja kehittää materiaalia turvataitokasvatukseen sekä

laatia Päijät-Hämeen alueen kuntiin turvallisuusohjeistus seksuaalisen häirinnän ehkäisemiseksi sekä siihen puuttumiseksi kouluissa ja oppilaitoksissa. Lahtelaiset rehtorit ja oppilashuoltohenkilöstö perehdytettiin turvataitokasvatusmalliin tammikuussa 2021. Hankkeessa luodut materiaalit ovat koulujen käytettävissä.

Päijät-Hämeen turvataitokasvatusmalli TUTKA:n kehittäminen pohjasi viime vuosina tunnistettujen tarpeiden ja ilmiöiden tunnistamiseen. Kehitetyt toimintatavat sisältyvät koulujen toimintasuunnitelmiin ja ohjaavat lukuvuosittaista toimintaa.

Skidialogit kuulluksi tulemisen ja yhteisen ymmärryksen väylänä

Skidialogi on lahtelainen perusopetuksessa kehitelty innovaatio, joka pohjautuu Erätaukomenetelmän dialogisiin periaatteisiin. Skidialogin teemat valitaan lasten ja nuorten elämään vaikuttavista aiheista.

Koska nuorten sosiaalisessa mediassa tapahtuva häirintä on lisääntynyt, järjestettiin hyvinvointialueilla (itä, etelä, pohjoinen) tammikuussa 2023 aiheesta dialogit. Halusimme selvittää, millaisia kokemuksia lahtelaisilla yhdeksäsluokkalaisilla on turvataidoista ja miten niitä on koulussa käsitelty, millaisesta tiedosta ja osaamisesta olisi ollut/olisi hyötyä, ja mitkä nuoret näkisivät hyvinä tapoina turvataitoihin liittyvien teemojen käsittelyyn.

Dialogien yhteenvetona voidaan todeta, että nuoret toivoivat, että turvataitoihin liittyvistä asioista puhuttaisiin aikaisemmin (päiväkoti, alakoulu) enemmän ja avoimemmin, sillä taitoja tarvitaan arkisissa tilanteissa. Nuoret esittivät, että aiheen käsittelyä ja keskustelua voitaisiin jatkaa esimerkiksi luokanvalvojan tunnilla. Lisäksi pohdittiin, että aiheen voisi linkittää esimerkiksi arjen taidot -valinnaisaineeseen, mutta olisi kuitenkin tärkeää, että kaikki saisivat tietää näistä asioista.

Ehkäisevää työtä pidettiin tärkeänä. Keskustelussa tuotiin esiin, että on parempi opettaa seksuaalisesta häirinnästä jo varhain kuin että lapsi/nuori joutuu sen kohteeksi tietämättään. Nuoret kaipasivat itselleen selkeitä toimintaohjeita mahdollisten eteen tulevien tilanteiden varalle. Tiedon lisääminen sekä nuorten että aikuisten kohdalla nähtiin tärkeänä. Osallistujien mielestä lapset tarvitsevat tukea kohdatessaan väkivaltaa sekä konkreettisia ohjeita, miten toimia vaikeissa tilanteissa.

Oppilaiden välisestä vertaissovittelusta (Verso) oli hyviä kokemuksia. Joissain tilanteissa asioita on helpompi selvittää oman ikäisten kanssa. Nuorten mielestä alakoulussa kannattaisi opettaa enemmän asioita ja madaltaa ennakkoluuloja, siellä ollaan vielä avoimempia ja vastaanottavaisempia. Myös vanhempien ja kodin osuutta korostettiin. Ehdotuksena tuli, että voisiko olla vanhemmille suunnattuja skidialogin kaltaisia keskustelutilaisuuksia, joissa he saisivat turvataidoista lisätietoa. Avoimen keskustelun lisääminen häirinnän teemasta nuorten ja aikuisten välillä koettiin tärkeänä. Nuoret toivat esiin, että sosiaalisessa mediassa tapahtuvasta häirinnästä keskustellaan kavereiden kesken, mutta tapahtumia ei useimmiten saateta aikuisten tietoisuuteen. Nuoret pohtivat, ettei aikuisilla välttämättä ole käsitystä tämän hetken sosiaalisen median maailmasta. Nuoret kokevat häirinnän varsinkin sosiaalisessa mediassa muodostuneen heille valitettavan arkiseksi ja normaaliksi ilmiöksi.

Skidialogeissa käydyt keskustelut ovat kirkastaneet entisestään aikuisten sekä lasten ja nuorten päivittäisen kohtaamisen merkitystä kaikessa koulun toiminnassa. Yhteiskeskustelujen avulla luomme uutta ymmärrystä lisäävää vaikuttamisen kulttuuria. Meidän tulee vahvistaa entisestään opetushenkilöstön osaamista tunne- ja turvataitojen

opettamiseen. Yhteisöllisen opiskeluhuollon hankkeessa on mahdollista toteuttaa videomateriaalia, jota voidaan hyödyntää oppitunteihin virittävinä johdantoina. Tämä videomateriaali kohdennettaisiin erityisesti 7–9-luokkalaisten oppitunneille, mutta mahdollisuuksien mukaan myös 5. luokkalaisten oppitunneille.

Monessa koulussa, erityisesti itäisellä alueella, sovelletaan restoratiivisen sovittelun mallia (Resto). Yläkouluissa käytetään Friends-ohjelmaa, vertaissovittelua ja Hyvää mieltä yhdessä -ohjelmaa sekä Hyvän mielen koulu -ohjelmaa. Lahdessa on linjattu, että kaikissa kouluissa käytetään tunnetaitojen edistämiseksi ja kiusaamisen ehkäisemiseksi KiVa Koulu -toimenpideohjelmaa ja sen lisäksi koulun valitsemia muita ohjelmia.

Lahden lasten ja nuorten lainvastaisiin tekoihin puuttumisen malli

Lahdessa lasten ja nuorten lainvastaisiin tekoihin puuttumisen mallia on aloitettu työstää keväällä 2023. Suunnitelmaa ja puuttumisen mallia on luotu yhteistyössä Lahden Ankkurin, poliisin, lastensuojelun, koulun ammattilaisten ja kouluun palkattujen koulusovittelijoiden kanssa. Tämän mallin tarkoituksena on selkeyttää ja yhtenäistää toimintatapoja koulussa oppilaiden lainvastaisiin tekoihin puuttumiseksi, mutta myös varmistaa, että kouluilla on tehty sovitut toimenpiteet systemaattisen puuttumisen mallin mukaisesti, jo ennen viranomaisten mukaantuloa.

Mitä kuuluu -kysely

Mitä kuuluu -kysely on toinen lahtelainen innovaatio yhteisölliseen opiskeluhuoltoon. Kyselyn tavoitteena on kuulla jokaisen oppilaan ajatuksia erityisesti oman luokkayhteisön tilanteesta, kerätä hyvinvointitietoa ja suunnitella tarvittavia tukitoimia kerätyn tiedon

pohjalta. Sähköinen kysely toteutetaan jokaisessa koulussa 1–2 kertaa lukuvuoden aikana. Kyselyn avulla kartoitetaan luokkien tilanne ja puututaan tarvittaessa esimerkiksi kiusaamiseen, häirintään tai työrauha- ja kaveriongelmiin. Mitä kuuluu -kyselyä kehitetään parhaillaan. Tavoitteena on lisätä kyselystä saatavan tiedon hyödyntämistä ja siten vaikuttavuutta muun muassa luokissa käytävien jatkokeskustelujen ja oppilaita osallistavien menetelmien avulla.

Opiskeluhooltamo-toiminta

Opiskeluhooltamo on matalan kynnyksen kohtaamispaikka oppilaille, vuoden 2018 kunnallinen lastensuojeluteko, joka on levinnyt lukiokoulutuksesta myös perusopetuksen kouluihin. Hooltamoissa on erilaisia teemoja liittyen ystävyyteen, kaveritaitoihin ja muuhun hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Hooltamo-toimintaa järjestävät opiskeluhooltohenkilöstön lisäksi koulunuorisotyöntekijät, opinto-ohjaajat ja opettajat.

Chat-palvelu

Onks tää normaalia? -chat on vuonna 2018 Päijät-Hämeessä käyttöön otettu palvelu lapsille ja nuorille. Chatiin voi hakeutua nimettömänä keskustelemaan huolistaan, esimerkiksi kiusaamisesta tai häirinnästä. Tavoitteena on mahdollistaa jokaiselle nuorelle huolen puheeksi ottamisen kanava, myös silloin, jos kynnys oman koulun aikuisen kanssa puhumiseen on jostakin syystä liian korkea.

Koulunuorisotyö

Lahden kaupungin jokaisella yläkoululla on koulunuorisotyöntekijä. Koulunuorisotyön tavoitteena on turvallinen kouluyhteisö, jossa nuoret

viihtyvät, oppivat ja tulevat toimeen keskenään. Nuorisotyö koulussa on ennaltaehkäisevää, opetusryhmien kanssa tehtävää työtä. Keskiössä on yhteisöllisyyden edistäminen koulussa. Nuorisotyön menetelmien avulla edistetään ryhmässä toimimisen valmiuksia ja lisätään vastuullista vuorovaikutusta nuorten välillä. Tavoitteena on turvallinen kouluyhteisö, jossa nuoret viihtyvät, oppivat ja tulevat toimeen keskenään. Koulunuorisotyöntekijä innostaa nuoria järjestämään osallistavaa toimintaa. Toiminnalla lisätään aktiivisuutta sekä nuorten keskinäistä kanssakäymistä ja yhteistä tekemistä tavoitteena koulun mehengen vahvistuminen.

Perusopetuksen jengiytymisen ja syrjäytymisen ehkäisemisen hanke

Hankkeelle palkatut koulusovittelijat tekevät Lahdessa täysin uudenlaista työtä oppilaiden, koulun henkilöstön ja oppilaiden huoltajien kanssa. Kohtaamisen ja vuorovaikutuksen ammattilaisina heidän tehtävänä on myös yhdessä muiden koulussa toimivien aikuisten kanssa tukea oppilaiden hyvinvoinnin edistämistä, raamittaa, tukea ja seurata nuorten asiallista, toisia kunnioittavaa ja lainmukaista toimintaa. Kouluissa tapahtuva sovittelutyö on osa monialaista lasten ja nuorten hyvinvointityötä. Lahden lasten ja nuorten lainvastaisiin tekoihin puuttumisen malli jalkautetaan osana jengiytymisen ja syrjäytymisen ehkäisemisen hanketta 18.9.2023 - 31.12.2024 välisenä aikana.

Lukiokoulutus

Lukiokoulutuksen opetussuunnitelman pakollisessa opintojaksossa Terveystieto 1 käsitellään seksuaalilainsäädäntöä. Koska kyseessä on

kaikille lukiolaisille pakollinen opintojakso, tieto lainsäädännön sisällöstä tavoittaa kaikki lukiolaiset.

Toimenpidesuunnitelma:

- Lahden perusopetuksessa jatketaan tunne- ja turvataitojen opetusta ikäkauteen sopivalla tavalla ensimmäisestä luokasta yhdeksänteen luokkaan jatkumona, koko peruskoulun kattaen.
- Lapsia ja nuoria ohjataan koulussa systemaattisesti turvalliseen ja lainmukaiseen toimintaan sekä livekohtaamisissa että sosiaalisessa mediassa.
- Kasvatus- ja opetushenkilöstön täydennyskoulutusta turva- ja seksuaalilainsäädännön osaamisen varmistamiseksi jatketaan.
- Yhteisöllisen opiskeluhuollon hankkeessa toteutetaan tunne- ja turvataidoista videomateriaalia, jota hyödynnetään opetuksessa esim. oppitunteihin virittävinä johdantoina. Tämä videomateriaali kohdennetaan erityisesti 7–9-luokkalaisten oppitunneille, mutta mahdollisuuksien mukaan myös 5. luokkalaisten oppitunneille.
- Lahtelaisten koulujen oppilaiden kanssa käsitellään, mitä kiusaamiseen, (seksuaaliseen) häirintään ja lainvastaisiin tekoihin puuttumisen mallin mukainen toiminta tarkoittaa.
- Koulujen toimintakulttuurissa vahvistetaan tavoitteellisesti lasten ja nuorten osallisuutta mm. säännöllisesti toteutettavilla luokkatunneilla, koulujen oppilaskuntakokouksissa ja skidialogeja jatkamalla.
- Lisätään kyselyistä ym. tiedonkeruusta saatavan tiedon hyödyntämistä ja siten vaikuttavuutta hyvinvoinnin edistämiseksi ja epäkohtien korjaamiseksi.
- Vanhempien kanssa toteutettua yhteistyötä vanhemmuuden tukemiseen jatketaan. Tarjotaan huoltajille mahdollisuutta lisätä

tietoisuuttaan turvataidoista ja siten osaltaan tukea
lähiympäristönsä lasten ja nuorten turvataitoja.

- Lisätään dialogisuutta kodin ja koulun yhteistyössä huomioiden myös lapset ja nuoret.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kv: muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Lautakunta: kh

Kh: kv

Kv: -

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite Lahden kaupunki järjestää kouluissaan opetuksenaan tietoa
- 4 oppilailleen uudesta seksuaalilainsäädännöstä_peitetty

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 26

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 30.10.2023

§ 363

Valtuustoaloite: Lahden keskustan katujenhoitoon kävelyn laatuvaylät KV

3031/00.01.01.03/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Kaupungininsinööri Mika Lastikka p. 050 63891

Kunnossapitopäällikkö Pasi Leppäaho p. 050 398 5729

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mäkinen Mika

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi käsitellyksi."

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 18.10.2023

§ 110

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa vastauksenaan
valtuustoaloitteeseen perusteluosassa esitetyn.

Käsittely

Asian käsittelyn yhteydessä jäsen Tomi Sairomaa teki seuraavan
lisäsehdotuksen päätösehdotukseen: "Lautakunta näkee asian tärkeänä
kaupungin viihtyisyys- ja vetovoimatekijänä, johon pitäisi yhteisesti eri
tahojen kanssa löytää ratkaisu." Jäsen Ville Nikkilä kannatti tehtyä
lisäsehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty kannatettu esittelijän
pätösehdotuksesta poikkeava ehdotus, minkä johdosta tulee äänestää.
Selostus hyväksyttiin.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysehdotuksen: Ne, jotka kannattavat
esittelijän pohjaehdotusta äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattava jäsen
Sairomaan lisäsehdotusta, äänestävät EI. Äänestysehdotus hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 7 JAA-ääntä (Minerva Kastehelmi,
Mikko Lindroos, Maarit Tuomi, Ida Rantanen, Tuomas Sorsa, Anita Närhi
ja Francis McCarron) ja 3 EI-ääntä (Ville Nikkilä, Tomi Sairomaa ja
Anneli Viinikka). Äänestyslista otettiin pöytäkirjan liitteeksi.

Puheenjohtaja totesi esittelijän päätösehdotuksen tulleen hyväksytyksi.

Perusteluosa

Aloite

Valtuutettu Pekka Komu ja 27 muuta valtuutettua 12.6.2023:

"Lahden keskustan katujenhoitoon kävelyn laatuvaylät

Kaupunginvaltuutetun aloiteoikeutta käyttäen me allekirjoittaneet
kaupunginvaltuutetut esitämme, että Lahden kaupunki tutkii

mahdollisuutta kokeilla ja toteuttaa ympärivuotisia kävelyn laatuviiväliä keskustassa.

Talvella heikosti tai epätasaisesti hoidetut kävelytiet tuottavat liikkumisen haasteita erityisesti ikäihmisille. Tämän valtuustoaloitteen tarkoituksena on edistää pääkulkusuunnista kävelyn laatuviivälien kokeilua ja kehittämistä. Tavoitteena on, että torille ja tärkeimmille asiointipaikoille olisi eri ilmasuunnista tasalaatuiset laatuviiväliä, joita pitkin pääsee ympäri vuoden esimerkiksi torille esteettömästi ja turvallisesti.

Laatuviivälien toteuttaminen parantaa Lahden keskustan viihtyisyyttä ja turvallisuutta, sen saavutettavuutta ja kokonaisuutena Lahden imagoa asuinkaupunkina.

Laatukäytävien toteuttaminen vaatii yhteistyötä kaupungin, taloyhtiöiden ja kiinteistöhuolto-yhtiöiden välillä. Liitteenä on Lahden vanhus-asuntosäätiön sekä taloyhtiöiden näkemys asiasta.”

Kaupunkitekniikan vastine

Valtuustoaloitteessa on hyvin tunnistettu ne juurisyyt, miksi Lahden keskusta-alueen talvikunnossapidon laatu-taso vaihtelee edelleen paikoin jopa muutaman kymmenen metrin välein. Syyksi voi tunnistaa kunnossa- ja puhtaanapitolain mukanaan tuoma vastuun jako talvikunnossapidossa, Lahden kaupungin päätökset em. lain tulkinnasta Lahdessa, olemassa olevan kiinteistöjaotuksen sekä lopulta sen, että jokainen talvikunnossapidosta vastuullinen järjestää tehtävän omista lähtökohdista itsenäisesti. Kaupunkitekniikka tunnistaa aloitteessa toivotulle lopputulokselle kolme konkreettista vaihtoehtoa ja yhden tahtotilaratkaisun:

1. Kaupunki ottaa päätöksellään lain mukaan tonttien (kiinteistöjen) vastuulla olevan jalkakäytävien talvikunnossapitovastuun vastuulleen tai
2. jalkakäytävät muutetaan katusuunnitelmalla yhdistetyiksi kevyen liikenteen väyliksi, jolloin niiden talvikunnossapitovastuu siirtyy kaupungille tai
3. jalankulkuun käytettävien väylien talvikunnossapidosta tehdään yhteinen kunnossapitourakka ja valitaan yhteinen urakoitsija tai
4. tunnistetaan yhdessä keskustaan johtavat tärkeimmät iäkkäiden asukkaiden käyttämät väyläosuudet, tunnustetaan ja tunnistetaan jokainen vastuumme ja parannetaan jokainen vastuullinen talvikunnossapidon järjestäjävastuullinen toimiamme kyseisillä väyläosuuksilla.

Kunnossa- ja puhtaanapitolain mukaan jalkakäytävän talvikunnossapito kuuluu tontinomistajalle

Lain kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (31.8.1978/669) 4§:n mukaisesti ”Kadun kunnossapito kuuluu kunnalle. Tontinomistajan velvollisuutena on kuitenkin, jollei 8 §:stä muuta johdu, pitää tontin kohdalla oleva jalkakäytävä käyttökelpoisena poistamalla jalankulkua haittaava lumi ja jää sekä huolehtia liukkauden torjumisesta jalkakäytävällä ja liukkauden torjumiseen käytetyn kiviaineksen poistamisesta jalkakäytävältä. Lisäksi tontinomistajan velvollisuutena on tarvittaessa poistaa jalkakäytävälle tai sen vierelle kertyneet lumivallit sekä pitää jalkakäytävän viereinen katuojja ja sadevesikouru lumettomana ja jäättömänä.” Ja edelleen samaisen lain 8§:n mukaan ”Kunta voi päätöksellään ottaa kokonaan tai osittain huolehtiakseen tontinomistajalle 4 §:n mukaan kuuluvista kunnossapitotehtävistä yhden

tai useamman tontin osalta, kaikilla asemakaava-alueilla tai asemakaavan määrätyllä osalla.”

Lahdessa jalkakäytävän talvikunnossapitovastuu keskustassa on valtuuston päätöksellä tontinomistajalla

Lahdessa valtuuston päätöksessä 19.6.2000 § 149 osittaisen jalkakäytävien talvikunnossapitovastuun ottamisesta Lahden kaupungille todetaan, että jalkakäytävien talvikunnossapito kuuluu kunnossapitolain mukaan kunkin tontin kohdalla ko kiinteistöille. Lahden kaupungissa pientaloihin (omakoti- ja rivitalot) tätä ei sovelleta, vaan niiden osalta jalkakäytävien talvikunnossapidosta vastaa Lahden kaupunki. Pientalojen jalkakäytävien talvikunnossapitovastuun ottamisen kustannusten kattamiseksi kaupunki nosti samalla kiinteistövero.

Laaksokadun katualuetta koskevat katusuunnitelmat

Tekninen- ja ympäristölautakunta on hyväksynyt kokouksessaan 11.12.2018 mm. Laaksokadun katusuunnitelman. Katusuunnitelmassa Laaksokadun ajorataa välillä Saimaankatu-Ainonkatu esitettiin kavennettavaksi 6,5 metriin ja välillä Ainonkatu-Kannaksenkatu ajorataa esitettiin kavennettavaksi 6 metriin. Ajoradan kavennus tuki Laaksokadun nopeusrajoituksen alentamista 30 km/h:iin. Nopeusrajoituksen alentamisen myötä pyöräily osoitettiin ajoradalle. Katusuunnitelmassa osoitettiin 3 m leveät jalkakäytävät molemmin puolin katua. Pyöräilyn siirtäminen ajoradalle oli parannus Laaksokadun jalankulkijoiden liikenneturvallisuuteen. Pyöräilyn siirtäminen ajoradalle teki mahdolliseksi muuttaa Laaksokadun kevytväylät jalkakäytäväiksi. Tämä muutos on myös toteutettu. Em. toteutettu

katusuunnitelma poissulkee jalkakäytävien muuttamisen yhdistetyiksi kevyen liikenteen väyliksi.

Aloitteen liitteessä viitataan Laaksokadun alueeseen. Kaupunkitekniikka on tuottanut vastikään pari selvitystä, toisen nimenomaan Laaksokadun alueesta ja toinen selvitys yleisesti alueista, joilla asuu iäkkäitä.

1. Asukasaloite/adressi joulukuussa 2022

8.12.2022 Laaksokadun vanhusten talojen asukkaat lähestyivät adressilla Lahden kaupungin kunnossapitoa, jotta Laaksokadun eteläiselle jalkakäytävälle saataisiin yhtenäinen talvikunnossapito. Adressilla oli 58 allekirjoittajaa. Lahden kaupungin kunnossapitopäällikkö otti yhteyttä Laaksokadun eteläreunan jalkakäytävään rajautuvien kiinteistöjen isännöitsijöihin (Laaksokatu 1-15; väli Saimaankatu-Kannaksenkatu; 7 yhtiötä) ja kertoi kaupungille tulleesta aloitteesta. Kunnossapitopäällikkö ehdotti, että jalkakäytävän varren kukin kiinteistö tilaisi ko jalkakäytävän talvikunnossapidon Lahden kaupungin Keskusta HJU 20220-2025 aliurakoitsijalta, joka talvikunnossapitää Lahden kaupungin Laaksokadun ajorataa. Lahden kaupunki ei olisi ollut sopimuksessa osapuoli, koska tämän jalkakäytäväosuuden talvikunnossapitovastuu ei kuulu kunnossa- ja puhtaanapitolain mukaan kaupungille. Hyvin nopeasti useampi taloyhtiö ilmoitti, että he eivät halua lähteä ehdotettuun malliin, koska heidän mielestään heidän tuottama nykyinen jalkakäytävän talvikunnossapidon hoitotaso on hyvä. Yksi taloyhtiö ilmoitti, että heidän eivät halua tilata kunnossapitoa kaupungin ehdottamalta urakoitsijalta, mutta voivat lähteä, jos muut yhtiöt lähtevät. Tämän asian käsittely ei siis edennyt sähköpostikeskustelua pidemmälle. Adressin kerääjä kertoi kunnossapitopäällikölle, että kenties kaikkein huonokuntoisimmat vanhukset tulisivat rollaattorilla tai muulla apuvälineellä vain lyhyelle visiitille Laaksokadun jalkakäytävälle. Käydyssä keskustelussa kävi myös

ilmi se, että kiinteistön pihakin voi olla pitkään lumisateen jälkeen auraamatta tai muuten kunnossapitämättä. Tällöin heikoiten liikkumaan pystyvät vanhukset eivät pääsisi ulko-ovelta edes Laaksokadun jalkaväylälle, vaikka väylälle olisi ovelta matkaa alle 20 m.

2. Selvitys 1-3/2023: Talvihoidon tason noston tarpeet iäkkäiden asuma-alueilla sekä palvelutalojen ja koulujen lähialueilla

Lahden kaupungin kunnossapidon Rambollilta tilaamassa selvityksessä selvitettiin jalankulun ja pyöräilyn väylien tason noston tarpeita. Kohteina olivat palvelutalojen ja koulujen lähellä olevat kevytväylät, joita iäkkäät ja koululaiset käyttävät runsaasti. Palvelutaloista käsiteltiin ne, joiden iäkkäät asukkaat (+ikä 64 v) ulkoilevat omatoimisesti. Selvityksessä hyödynnettiin paikkatietomateriaaleja (iäkkäiden henkilöiden asuinpaikat, em. asuinpaikkojen lähellä olevat palvelut esim. ruokakauppa, kevytväylien nykyiset kunnossapitoluokat, palvelutaloihin tehty email-kysely).

Laaksokadun osalta selvityksessä kadun jalkakäytävien kunnossapitoluokkaa ehdotettiin nostettavaksi nykyisestä (B-luokka). Laaksokadun kunnossapitoluokka on teoreettinen, sillä eteläisen jalkakäytävän talvikunnossapidon kunnossapidon laatuun Lahden kaupunki ei voi käytännössä vaikuttaa. Selvityksen perusteella kunnossapitoluokituksia on nostettu talvikaudelle 2023–2024 Harjula Setlementin ympäristössä (esim. Harjulankatu) sekä Mukkulan ostoskeskuksen pohjoispuolella. Selvityksen tulosten läpikäyminen koko Lahden osalta on vielä kesken.

Yhdenvertaisuus

Mikäli Lahden kaupunki ottaisi esim. Laaksokadun jalkakäytävän talvikunnossapitoonsa ja vaikka tehdystä työstä kiinteistöjä

laskutettaisiin, voisi se aiheuttaa vastaavia toiveita muiden taloyhtiöiden osalta ja aiheuttaa lopulta sen, että kaikkien jalkakäytävien talvikunnossapitovastuu siirtyisi kaupungille.

Yhteenvedo

Vaihtoehto, jossa kaupunki ottaa päätöksellään lain mukaan tonttien (kiinteistöjen) vastuulla olevan jalkakäytävien talvikunnossapitovastuun vastuulleen. Tasapuolisen kohtelun näkökulmasta tämä vaihtoehto ei ole relevantti yhden tai yksittäisten katujen osalta.

Vaihtoehto, jossa jalkakäytävät muutetaan katusuunnitelmalla yhdistetyiksi kevyen liikenteen väyliksi, jolloin niiden talvikunnossapitovastuu siirtyy kaupungille. Esimerkkinä ollut Laaksokatu on muutettu rakenteellisesti lähivuosina nykyiseen malliin, jossa pyöräily on ohjattu ajoradalle. Kaupunkiympäristön palvelualueen asiantuntijat eivät näe teknis-taloudellisesti hyvänä ratkaisuna, että kyseinen katualue muutettaisiin näin lyhyen ajan jälkeen poikkileikkaukseltaan toivottuun muotoon. Laajempi yksittäisten katujen jalkakäytävien muuttaminen yhdistetyiksi vain sen vuoksi, että talvikunnossapitovastuut saataisiin kaupungille siirtymään ei kuulosta perustellulta. Katusuunnitelma laaditaan ja muutetaan yleensä liikennejärjestelmässä esiintyvän tarpeen johdosta.

Vaihtoehto, jossa jalankulkuun käytettävien väylien talvikunnossapidosta tehdään yhteinen kunnossapitourakka ja valitaan yhteinen urakoitsija. Yhteistä urakkaa on selvitetty aiemmin ja vastaavia selvityksiä on toteutettu viime vuosikymmenen aikana muitakin. Esteeksi nousee aloitteeseenkin kirjattu tavoite, että kenenkään kustannukset eivät saa nousta. Julkisen hankintalain alla olevat hankinnat koetaan kalliimmiksi kuin ne hankinnat, joita ei pakoteta

hankkimaan em. lain mukaisin toimin. On vaikea saada luottamusta sille, että toinen osapuoli ei maksaisi toisen kustannuksia. Laajuudeltaan vähäisten yhteisten urakoiden kilpailutukseen ja sopimuksen seurantaan kaupungilla ei ole käytettävissä henkilöresursseja. Myös laskutus ja muut oheiskulut aiheuttavat kaupungille kustannuksia, joita ei muutoin toteudu.

Vaihtoehto, jossa tunnistetaan yhdessä keskustaan johtavat tärkeimmät iäkkäiden asukkaiden käyttämät väyläosuudet, tunnustetaan ja tunnistetaan jokainen vastuumme ja parannetaan jokainen vastuullinen talvikunnossapidon järjestäjävastuullinen toimiamme kyseisillä väyläosuuksilla. Aloitteessa kuvattu jalkakäytävien talvikunnossapidon yhtenäistäminen olisi mahdollista myös kiinteistöjen ja kaupungin välisen yhteistyön kautta, jos kiinteistöillä olisi aitoa halua toteuttaa ikäihmisten toive. Muutosten toteuttajana, koordinaattorina ja/tai maksajana ei tarvitse aina olla kaupunki. Mikäli kiinteistöt haluavat tuottaa esim. Laaksokadun jalkakäytävälle yhtenäisen laatureitin, se on heidän toteutettavissaan. Jatko-osuudet Kauppatorin suuntaan ovat jo valmiudessa ilman muutoksia.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kv: muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: -

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite keskustan katujenhoitoon kävelyn
- 5 laatuväylät_peatetty

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 26

1 Äänestyslista 181023 §110

6

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 30.10.2023

§ 364

Tiedoksi merkittävät asiat

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin ja samalla kaupunginhallitus päätti käyttää otto-oikeutta sivistyslautakunnan 10.10.2023 tekemään päätökseen §84 Varhaiskasvatuksen palvelusetelisääntökirjan muuttaminen.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mäkinen Mika

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee asiat tiedoksi.

Käsittely

Käsiteltäessä pöytäkirjoja jäsen Toni Putula teki seuraavan esityksen: kaupunginhallitus käyttää otto-oikeutta sivistyslautakunnan 10.10.2023 §84 Varhaiskasvatuksen palvelusetelisääntökirjan muuttaminen.

Varajäsen Tuomas Sorsa kannatti tehtyä esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty kannatettu esitys, jota ei voida hyväksyä yksimielisesti, joten asiasta tulee äänestää. Selostus hyväksyttiin.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestys ehdotuksen nimenhuutoäänestyksenä: Ne, jotka kannattavat jäsen Toni Putulan esitystä otto-oikeuden käyttämisestä, äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat, että otto-oikeutta ei käytetä, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 6 JAA-ääntä (Aaltonen, Rissanen, Sorsa, Nieminen M., Putula, Ruhberg) ja 4 EI-ääntä (Lampinen, Nieminen E., Kaikkonen, Hilden). Äänestyslista on liitteenä.

Puheenjohtaja totesi jäsen Toni Putulan esityksen otto-oikeuden käyttämisestä voittaneen äänin 6–4.

Perusteluosa

Tiedoksi tuodaan seuraavat asiat:

Pöytäkirjat:

- Elinvoima- ja työllisyysjaosto 9.10.2023
- Konserni- ja tilajaosto 9.10.2023
- Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta 11.10.2023
- Kaupunkiympäristölautakunta 18.10.2023
- Sivistyslautakunta 10.10.2023
- Tarkastuslautakunta 11.10.2023

- Vammaisneuvoston muistio 21.9.2023
- Vanhusneuvoston muistio 12.9.2023

- kaupunginhallituksen alaisten viranhaltijoiden viranhaltijapäätökset ajalta 13.- 26.10.2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Kaupunginhallitus

Pöytäkirja

nro 26

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 339, § 340, § 341, § 342, § 343, § 344, § 345, § 347, § 348, § 349, § 350, § 351, § 357, § 358, § 359, § 360, § 361, § 362, § 363, § 364

Lahden kaupunki

MUUTOKSENHAKUKIELTO

oikaisuvaatimus/kunnallisvalitus

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Kaupunginhallitus

Pöytäkirja

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 346, § 352, § 353, § 354, § 355, § 356

nro 26

Lahden kaupunki

OIKAISUVAATIMUSOHJE, kunnallisasiat

Oikaisuvaatimusoikeus

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksistä, jotka koskevat virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista (Laki kunnallisesta viranhaltijasta 50 §).

Oikaisuvaatimusviranomainen

Asianomainen viranomainen/toimielin (mainittu päätöksessä/otteessa)

Yhteystiedot

Lahden kaupunki / kirjaamo

Postiosoite: PL 202, 15101 Lahti

Käyntiosoite: Lahden Palvelutori, Lahti-Piste, Kauppakeskus Trio, 2. krs,
Aleksanterinkatu 18

Lahti-Pisteen aukioloaika: 8.00–18.00, **oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä oikaisuvaatimus on jätettävä kuitenkin kirjaamon (= viraston) aukioloaikana eli klo 15.00 mennessä**, jotta se katsotaan ajallaan saapuneeksi

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 26

puh. 03 814 2214

Sähköposti: kirjaamo(at)lahti.fi

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun päätös on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä ja muussa tapauksessa seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Oikaisuvaatimusaika taloudellisin ja tuotannollisin perustein tehdystä irtisanomista koskevasta päätöksestä alkaa kulua vasta irtisanomisajan päättymisestä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteluineen sekä sen tekijä ja yhteystiedot. Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle oikaisuvaatimusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä riippumatta tavasta, jolla se toimitetaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 26

Omalla vastuulla oikaisuvaatimuksen voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin oikaisuvaatimus on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.